USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

G-PRIED Georgia Primary Education Project
საქართველოს დაწყებითი განათლების პროექტი

Məktəb bazasında müəllimləri qiymətləndirmə sistemi

Məktəb direktorları üçün bələdçi

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE G-PRIED Georgia Primary Education Project საქართველოს დაწყებითი განათლების პროექტი

Məktəb bazasında müəllimləri qiymətləndirmə sistemi

Məktəb direktorları üçün bələdçi

Tbilisi

2015

Bu materialın hazırlanması Amerika xalqının xeyirxah niyyəti və ABŞ İnkişaf Agentliyinin dəstəyi ilə mümkün olubdur. Materialın məzmununa dair məsuliyyəti onun tərtibçisi daşıyır və o, ABŞ İnkişaf Agentliyinin düşüncəsi deyildir. Bu material Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi tərəfindən Gürcüstan Təhsil və Elm nazirliyi ilə birgə İbtidai Tədris layihəsi çərçivəsində hazırlanmışdır.

Mündəricat

Fəsil 1. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin əhəmiyyəti və məqsədi 3

1.1. Müəllimin qiymətləndirilməsi nə üçün əhəmiyyətlidir? 3

1.2. Müəllimin qiymətləndirilməsi sisteminin əsas prinsipləri 4

1.3. Müəllimin peşə standartı və gözlənilənlər 5

1.4. Müəllimin qiymətləndirilməsi rubrikası 6

Fəsil 2. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi prosesinin əsas mərhələləri 8

2.1. Qiymətləndirmə prosesinin əsas mərhələlərinin icmalı 8

2.2. Oriyentasiya 8

2.3. Planlaşdırma və məqsədlərin işlənməsi 9

2.4. Müşahidə və məlumatların toplanması 9

2.5. Müəllimin özünü qiymətləndirməsi 10

2.6. İllik qiymətləndirmə 10

2.7. Qiymətləndirənin və müəllimin vəzifələri 11

Fəsil 3. Məlumatların toplanması strategiyaları və alətləri 13

3.1. Əsas strtegiyaların icmalı 13

3.2. Dərsin müşahidəsi və əks əlaqə 13

3.3. Müəllimlərin tədris qruplarında və başqa peşə mühitində müşahidəsi 16

3.4. Müəllimin portfolyosunun analizi 17

Əlavələr 19

Əlavə 1. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi rubrikası 19

Əlavə 2. Meəllimin refleksiyasına dair sorğu vərəqəsi 34

Əlavə 3. Peşəkar planlaşdırmanı və məqsədlərin işlənməsini təsvir edən protokolun forması 38

Əlavə 4. Müəllimin özünüqiymətləndirmə forması 39

Əlavə 5. Müəllimin illik qiymətləndirilməsinin forması 41

Əlavə 6. Oxunun tədrisi: Dərsin müşahidə forması (I sinif) 44

Əlavə 7. Oxunun tədrisi: Dərsin müşahidə forması (II -VI sinif) 48

Əlavə 8. Riyaziyyatın konstruktivistik-diferensiasiyalı tədrisi: 52

Müşahidə forması (I -VI siniflər) 52

Əlavə 9. Dərsi müşahidə etmənin ümumi forması 57

Əlavə 10. Dərsi müşahidə etmənin ümumi forması- əlavə suallı 61

İstifadə olunmuş ədəbiyyat 63

Fəsil 1. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin əhəmiyyəti və məqsədi

1.1. Müəllimin qiymətləndirilməsi nə üçün əhəmiyyətlidir?

Təhsil sistemində aparılmış çoxlu sayda tədqiqatlar göstərir ki,şagirdlərin nailiyyətlərinə ən çox təsir göstərən müəllimdir.Müəllim tərəfindən idarə olunan tədris prosesinin və təhsil və inkişafın imkanları şagirdin gələcək həyat trayektoriyasının istiqamətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edir. Vacibdir ki , hər bir şagirdinin potensialının mükəmməl gerçəkləşdirilməsi üçün müəllimin də şagirdləri kimi hər gün inkişaf etməsi zəruridir. Bu isə, öz növbəsində,müəllimin şəxsi praktiki fəaliyyətinə münasibətini,onun fəaliyyətinin monitorinqini və konstruktiv əks-əlaqəni nəzərdə tutur.

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin başlıca məqsədi müəllimlərin kəsilməz inkişaf etməsi və peşəkarlığın artırılması yolu ilə şagirdlərin nailiyyətlərinin yüksəldilməsidir.Fasiləsiz inkişaf və peşəkarlığın artırılması müəllimin fəaliyyətinin monitorinqini,analizini,göstəricilərə əsaslanan və təfərrüatlı-hərtərəfli əks-əlaqənin verilməsini nəzərdə tutur.

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sistemi məktəbin və tədrisin keyfiyyətinin idarə edilməsinin ən əhəmiyyətli elementidir,çünki,o, :

- Məktəbdə tədrisin və təhsilin keyfiyyətinə və nailiyyətlərə istiqamətlənmiş mühitin yaranmasına;
- Müəllimləri onların fəaliyyətləri haqqında gözlənilən nəticələrlə tanış etməkdir;
- Məktəbdə şagirdlərə yönəlmiş tədris prosesinin yaradılmasıdır;
- Müəllimlərin hesabat vermə öhtəliyinə,sinif otağında şəxsi fəaliyyətinə və şagirdlərin nəticələrinə cavabdehliyin artmasına səbəb olur ;
- Müəllimlərin peşəkar inkişafı tələbatlarının aşkar edilməsinə səbəb olur;
- Qiymətləndirən\ qiymətləndirənlər və müəllimlər tərəfindən şagirdlərin nəticələrinin və müəllimin praktikasına cavabdehliyə –məsuliyyətə şərik olmasına səbəb olur.

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin ən başlıca benefisi-nailiyyəti şagirddir,çünki, o,nəticədə daha effektiv tədris mühiti və daha yaxşılaşmış akademik nəticələr əldə edəcəkdir. Qeyd edilən sistemin həm müəllimlərə,həm də məktəb direktorlarına əhəmiyyətli faydası olacaqdır.

Cədvəl 1. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin əhəmiyyəti

Müəllimlər üçün fayda	Məktəb direktorları üçün fayda
Şəxsi fəaliyyəti haqqında effektiv,müntəzəm və konstruktiv əks-əlaqə;	Məktəbin inkişafının və keyfiyyətin idarə edilməsinin effektiv mexanizmi;
Şəxsi praktiki fəaliyyəti haqqında müntəzəm refleksiya ;	Təlim-tədris haqqında obyektiv informasiyanın əldə edilməsi;
Peşəkar inkişaf prosesinə administrasiya tərəfindən tərəfkeşlik;	Keyfiyyətə və şagirdlərin nailiyyətlərinə yönəlmiş görüşün tanınması və məktəb ictimaiyyəti arasında təsis edilməsi;
Administrasiya və həmkarlarla-müəllimlərlə əməkdaşlıq və peşəkar dialoq;	Məlumatlandırılmlğış ,şagirdlərin maraqlarına oriyentasiya olmuş və sübut edilmiş qərarların qəbul edilməsi imkanı;
Yüksəlmiş peşəkar məmnuniyyət;	
Yüksəlmiş motivasiya ;	Peşəkar inkişaf və təlim-tədris haqqında ekspertizanın dərinləşdirilməsi;
Administrasiya tərəfdən peşəkar nailiyyətlətin tanınması.	Müəllimlər tərəfindən yüksəlmiş hesabat vermə öhtəliyi.

1.2. Müəllimin qiymətləndirilməsi sisteminin əsas prinsipləri

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sistemi pedaqoqların effekliliyinin artırılmasının ən əhəmiyyətli mexanizmlərdən birini təşkil edir. Hərçənd,onun qeyri-düzgün həyata keçirilməsi zamanı onun varlığı arzuolunmaz nəticələr ortaya çıxara bilər və təlim –tədris prosesinə zərər verə bilər.

Aşağıda müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin effektivliliyi prinsiplərini təqdim edirik:

- **Standart**: Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sistemi gərək müəllimin peşəkar standartına əsaslanmalıdır və peşəkarlaşmanın müxtəlif səviyyələrində olan müəllimlərin identifikasiyasına və qiymətləndirilməsinə imkan verməlidir:müəllim barəsində nə kimi gözləntilərimiz vardır?Müəllim nə etməlidi və nə etməyi bacarmalıdır?

- **Göstəricilər-indikatorlar :** Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sistemi aydın müəyyənləşdirilmiş göstəricilərə,yəni indikatorlara əsaslanmalıdır: müəllim peşəkar fəaliyyətinin hər bir istiqamətində konkret olaraq nə edir?

- **Şagirdə oriyentasiya –yönəlik:Müəllimin** qiymətləndirilməsi zamanı pedaqoqun fəaliyyəti ilə birlikdə müşahidənin fokusunu şagird təşkil edir. Müəllim

effektliliyinin qiymətləndirilməsi zamanı qiymətləndiricinin müəllimin davranışlarına şagirdlərin necə reaksiya vermələrinə diqqət yetirilməsi çox əhəmiyyətlidir: müəllimin bu və ya digər davranışları nəticəsində\cavab olaraq şagirdlər nə edirlər?

- **Metodiki kompotentlik-bacarıq:** Qiymətləndirici tədris və qiymətləndirmə sahəsində kifayyət qədər kompotentli olmalıdır.O,həmçinin, qiymətləndirmə sisteminə və prosedurlara dair hərtərəfli biliyə malik olmalıdır.Bunlarla yanaşı,o,həmçinin müəllimə necə pozitiv və konstruktiv əks-əlaqə verməyi və onun peşəkar inkişafına yardım etməyi bacarmalıdır. Müəllimin qiymətləndirilməcinə cavabdeh olan şəxs,məktəbin direktoru,qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli olan bütün istiqamətlərində kifayyət qədər kompotensiyalara malik deyildirsə, o zaman prosesə həmkarlarını (direktorun müavinini,kafedra rəhbərlərini,müəllimlərin tədris qrupunun fasilitatorunu və başqalarını) qoşa bilər;

- **Əks-əlaqə:** Qiymətləndirmə prosesi müəllim üçün faydalı,layiqli əks-əlaqədən ibarət olmalıdır ,bunlar isə müəllimin məqsədləri,ehtiyacları və müvafiq peşəkar inkişafının başqa-başqa imkanları ilə əlaqədar olmalıdır. Peşəkar inkişafın imkanları həm peşəkar inkişafın formal –rəsmi tədbirlərini (treninqlər və seminarlar),həm də məktəb bazasında peşəkar inkişafın aktivliklərini və müəllimlərin əməkdaşlığını özündə cəmləşdirməlidir;

- **İştirak etmək:** Müəllimlərin qiymətləndirilməsi prosesində təcrübəli və ekspert müəllimlərin iştirak etməsi mümükdür.Onlar məktəb direktorlarına müəllimin effektiv praktikasını qiymətləndirməkdə yardım edə bilər və həmçinin,həmkarlarına əks-əlaqə çərçivəsində konkret fənn və metodik tövsiyyələr verə bilərlər.

1.3. Müəllimin peşə standartı və gözlənilənlər

Müəllimlərin peçə standartının sənədi müəllimin peşə biliklərini,bacarıq-qabiliyyətlərini və öhtəliklərini müəyyənləşdirir. Müəllimlərin peçə standartının məqsədi ümumtəhsil müəsisələrində təhsilin və tədrisin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir.Standart müəllimin hazırlaşmasının,peşəkar inkişafının və zirvəyə doğru yüksəlişinin əsasıdır.Uyğun olaraq,məktəb direktoru məktəb bazasında müəllimlərin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə Gürcüstanın Təhsil və Elm nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müəllimin peşəkar inkişafı standartını tətbiq etməsi çox əhəmiyyətlidir.Aşağıda müəllimlərə dair gözləntilər təqdim edilmişdir,onlar müəllimin peşəkar standartına müvafiqdir və məktəb direktoruna müəllimin hər günlük fəaliyyətini qiymətləndirməyə imkan verirəcəkdir.

I. Tədris prosesinin planlaşdırılması : Standarta uyğun olaraq illik və tematik tədris planlarını işləyib hazırlamaqla ,müvafiq dərsləri planlaşdırmaqla və ölçülə biləcək tədris məqsədlərini müəyyənləşdirməklə müəllim hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

II. Sinfin idarə edilməsi : Təhlükəsiz, səliqə-sahmanlı və qarşılıqlı hörmətə əsaslanmış sinif şəraiti yaratmaqla müəllim hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

III. Təhsil: Yüksək gözləntilərə əsaslanan ,hər bir şagirdin dərsə cəlb edilməsinin qayğısına qalmaqla və şagirdlərin müxtəlif tələbatlarını,maraqlarını və məqsədlərini nəzərə almaqla müəllim hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

IV.Qiymətləndirmə: (a) standartın müvafiq qiymətləndirmə alətini yaratmaq və sistemləşdirməklə; (b) şagirdlərin nəticələrini analiz edilməsi və bu məlumatlardan tədrisin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə istifadə etməklə ; (c)şagirdlər üçün əhəmiyyətli əks-əlaqə yaratmaqla müəllim hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

V. .Ailə və ictimaiyyətlə əməkdaşlıq: Müəllim valideynlərlə və ictimaiyyətlə effektiv əməkdaşlıq etməklə hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

VI.Peşəkar davranış: Etik,mədəniyyətcə hərtərəfli inkişaf etmiş və peşəkar əməkdaşlıq praktikası ilə müəllim hər bir şagirdin təhsilinə və inkişaf etməsinə yardım edir.

1.4. Müəllimin qiymətləndirilməsi rubrikası

Gürcüstanın İbtidai Təhsil layihəsi çərçivəsində müəllimin effektivliyinin keyfiyyəti onun fəaliyyətini qiymətləndirməklə müəyyən ediləcəkdir. Verilmiş mərhələdə şagirdlərin nəticələri , yaxud şagirdlərin akademik inkişaf göstəricisi qiymətləndirmənin ayrıca bir komponenti kimi fərqləndirilmir.Hərçənd ,aşağıda verildiyi kimi,müəllimin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı məsləhət görülür ki,qiymətləndirici şagirdlərin işlərini və onların nəticələrini nəzərə alsın və analiz etsin.

Müəllimin qiymətləndirilməsi rubrikası müəllimin peşəkar standartına əsaslanır və nəyin qiymətləndirilməsi haqqında konkret informasiya verir.Orada müəllimin praktikası müxtəlif istiqamətlərdə peşəkarlığın müxtəlif səviyyəsinə müvafiq olaraq yazılmışdır.Rubrikada yazılmış peşəkar praktika ,yəni indikatorlar müəllimin gündəlik fəaliyyətində məktəbdə və sinif otağında həyata keçirdiyi fəallıqlardan ibarətdir . Müəllimin fəaliyyətinin keyfiyyəti hər bir istiqamət üzrə onun peşəkarlığına və məharətinin səviyyəsinə bağlıdır,rubrikada müəllimin hazırlığının dörd səviyyəsi təqdim edilmişdir:

(a)çox effektiv müəllim; (b) effektiv müəllim; (c)praktikasının yaxşılaşdırılmasına ehtiyacı olan müəllim;(ç)standartın tələbatını ödəməyən müəllim.

Cədvəl 2. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi rubrikasının səviyyələri	
Qiymətləndirmə rubrikasının səviyyələri	**Təsviri**
4 – çox effektiv	Müəllim standartın hər bir tələbini xüsusilə yüksək səviyyədə yerinə yetirir .
3 - effektiv	Müəllimin fəaliyyəti müəllimin peşə standartını və gözləntiləri qane edir .Bu səviyyədə olan müəllimlər özlərinin kvalifikasiyalarından-ixtisaslarından və fəaliyyətlərindən razı ola bilərlər.
2 – yaxşılaşdırılmaya ehtiyacı olan	Müəllimin tədris praktikasının əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır, çünki, müəllimin peşəkar standartının minimum tələblərini ödəyə bilmir.Fəaliyyəti rubrikanın bu səviyyəsinə uyğun olan müəllimlər peşəkar inkişafın və ixtisasının yüksəldilməsi qayğısına qalmalıdır.
1 – standartın tələbatını ödəmən	Müəllimin tədris praktikası müəllimin peşəkar standartından əhəmiyyətli dərəcədə geri qalır .Buna bənzər praktika məktəb üçün qəbul edilməzdir və fəaliyyətin yaxşılaşdırılması planının birlikdə işlənib hazırlanmasına və tədris ili ərzində daimi yardıma ehtiyacı vardır.

Birinci əlavədə müəllimin peşəkar fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi rubrikası verilmişdir. Müəllimin peşəkar fəaliyyətinin hər bir istiqamətinin müvafiq indikatorları müəllimlərin effekliliyinin müxtəlif səviyyələrinə uyğun olaraq rubrikada konkret göstərilmişdir.

Fəsil 2. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi prosesinin əsas mərhələləri

2.1. Qiymətləndirmə prosesinin əsas mərhələlərinin icmalı

Müəllimləri qiymətləndirilməsi prosesi uzun müddətli və kompleks prosesdir.Birinci şəkildə qiymətləndirmə prosesinin zəruri olan və əhəmiyyətli mərhələləri verilmişdir.Qeyd edilən mərhələlərin mükəmməl və ardıcıllıqla keçilməsi qiymətləndirmə prosesinin effektiv həyata keçirilməsi üçün vacibdir.

Şəkil 1.Müəllimin qiymətləndirilməsi prosesinin mərhələlər

2.2. Oriyentasiya

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi sisteminin həyata keçirilməsindən əvvəl məktəb direktorları oriyentasiya xarakterli görüş keçirməlidir və müəllimlərə aşağıdakı məlumatları çatdırmalıdırlar:

- Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin məqsədi və başlıca prinsipləri ;
- Müəllimlərin fəaliyyətlərinə dair gözləntilər(müəllimin peşəkar standartı);
- Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin meyarları və rubrika;
- Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin prosedurları,strategiyaları və instrumentləri-alətləri ;
- Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin prosesində məktəb direktorunun və müəllimlərin vəzifələri;
- Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin prosesinin cədvəli.

Qiymətləndirmə sistemi və prosesi haqqında məlumatlarla əvvəlcədən tanış olmaq onun effektiv həyata keçirilməsinə səbəb olacaqdır.Müəllimlərin onlar tərəfindən nə gözlənildiyi və ixtisasının effektiv həyata keçirilməsinə yardım etmək üçün nə etmələri haqqında hərtərəfli məlumatları olacaqdır

2.3. Planlaşdırma və məqsədlərin işlənməsi

Ümumi təşkilatçılıq görüşlərindən sonra məktəb direktoru və müəllim fərdi olaraq bir –biri ilə görüşürlər.Qeyd olunan görüşün məqsədi qiymətləndirmə prosesi üçün hazırlıq və peşəkar fəaliyyətin yönləri haqqında razılığa gəlməkdir:

- Görüşə qədər pedaqoq müşahidə yolu ilə müəllimin peşəkarlıq standartı və qiymətləndirmə rubrikası ilə tanış olur. Onları nəzərə alaraq şəxsi praktikasına –refleksiya edir(münasibətini bildirir) ,öz fəaliyyətinin güclü və zəif tərəfərin müəyyənləşdirir; Şəxsi praktikasına refleksiya məqsədi ilə müəllim başqa-başqa alətlərdən,o cümlədən ,Müəllimlərin Peşəkar İnkişafının Milli Mərkəzi tərəfindən işlənib hazırlanmış ,,Özünü qiymətləndirmə"sorğu kitabından da(sorğu kitabını www.tpdc.ge veb səhifəsində izləyə bilərsiniz) və ikinci əlavədə verilmiş efleksiyaya sorğu bölməsindən istifadə edə bilər.

- Görüş zamanı müəllim direktorla birlikdə özünü qiymətləndirmənin nəticələrini araşdır.Direkror və müəllim birlikdə tədrisin və ümumuyyətlə, peşəkar fəaliyyətin güclü və zəif tərəflərini müzakirə edirlər,peşəkar inkişafın məqsədlərinə dair razılığa gəlirlər,yəni ,tədrisin elə aspektləri barədə ki, gələcək peşəkar fəaliyyəti zamanı müəllim onlara diqqət yetirməlidir;

- Məktəb direktoru və müəllimlər müəllimin fərdi və həmkarları ilə birlikdə iştirak edəcəyi aktivlikləri və tədbirləri müzakirə edirlər və razılığa gəlirlər.

Məsləhət görülür ki,peşəkar inkişafın planlaşdırılması və məqsədlərin işlənməsinin nəticələri yazılı formada tərtib edilsin. Üçüncü əlavədə peşəkar inkişafın planlaşdırılması və məqsədlərin işlənməsinin nəticələrini ifadə edən protokolun forması təqdim edilmişdir.

2.4. Müşahidə və məlumatların toplanması

Müəllimlərin qiymətləndirilməsi prosesinin ən çox zəhmət tələb edən mərhələsi müəllimin fəaliyyətinə müşahidə etmək və müvafiq məlumatların toplanmasıdır.Məktəb direktorunun topladığı məlumatlar əvvəlcədən işlənib hazırlanmiş rubrikaya əsasən müəllimin qiymətləndirməsinə imkanı verməlidir.Bəzi hallarda məlumatları birbaşa məktəb direktoru toplayır .Məlumatların müəyyən hissəsini isə müəllim toplamalıdır və qiymətləndirmə zamanı məktəb direktoru ilə paylaşmalıdır.Növbəti fəsildə məlumatların toplanmasının üç əhəmiyyətli strategiyası təfərrüatı ilə təsvir edilmişdir: (a)müəllimin dərsinin müşahidə edilməsi və əks-əlaqə; (b)müəllimlərin tədris qrupunda və başqa peşəkar mühitdə müəlliminlərin müşahidəsi; (c)müəllimin portfolyosunun analizi.

2.5. Müəllimin özünü qiymətləndirməsi

İlin sonunda müəllimin fəaliyyyətinin məktəb direktoru tərəfindən qiymətləndirilməsinə qədər müəllim qiymətləndirmə rubrikasını tətbiq etməklə özünün fəaliyyətini qiymətləndirir.Müəllim rubrikada verilmiş hər bir itiqaməti diqqətlə araşdırır və özünün fəaliyyətinə konkret ballar verir(dördüncü əlavədə müəllimin özünü qiymmətləndirməsi cədvəli verilmişdir).

Vacibdir ki,ilin sonunda yekunlaşdırıcı görüş zamanı və qiymətləndirmə üçün müəllim özü ilə sənədləri və işlərini yanında gətirsin,həmin sənədlər müəllimin fəaliyyətinin effekliliyini əsaslandırmaqda ona yardım edəcəkdir. Arzu olunandır ki , özünü qiymətləndirmə zamanı müəllim inkişafın o məqsədlərinə xüsusi diqqət yetirsin ki,onları dərs ilinin əvvəlində direktorla birlikdə işləmişdir.Özünü qiymətləndirmə formatında müəllim iştirak etdiyi -dərs ilinin əvvəlində qarşıya qoyduğu məqsədlər kimi nəzərdə tutuduğu - həyata keçirilən tədbirlər\aktivliklər haqqında qısa məlumat təqdim etməlidir

2.6. İllik qiymətləndirmə

Dərs ilinin sonunda məktəb direktoru müəllimin qiymətləndirilməsi üçün vacib olan bütün məlumatları toplayır və analiz edir:(a) dərslərin müşahidəsinin hesabatı; (b)peşə mühitində müəllimin müşahidəsinin qeydləri; (c)müəllimin portfolyosunda olan məlumatları.Həmçinin müəllim tərəfindən hazırlanmış özünüqiymətləndirmə hesabatı və təqdim edilmiş əlavə sənədlərlə tanış olur.Məktəb direktoru qeyd edilən məlumatları nəzərə almaqla müəllimi qiymətləndirmənin hər bir rubrikası üzrə qiymətləndirir və müvafiq ballar verir.O,həmçinin müəllimin başlıca nailiyyətlərini,peşəkar inkişaf üçün lazım olan ehtiyaclarını və müvafiq tədbirləri fərqləndirir-ayırır.

Əhəmiyyətlidir ki,müəllimlərin illik yekun hesabatını hazırlayana qədər məktəb direktoru və müəllimlərin düşüncələrinin mübadiləsi –bölüşdürülməsi və peşəkar dialoqlarının həyata keçirilməsi imkanları olsun. Bu zaman ,mümkündür ki, həm birinci həm də ikinci tərəf mövqelərini dəyişsinlər –o cümlədən,rubrika çərçivəsində verilmiş balları da.Yekun razılaşmadan sonra direktor müəllimin illik qiymətləndirilməsi hesabatını hazırlayır və onu müəllimin şəxsi işinə əlavə edir.Arzu olunandır ki, məktəb direktorunun təltif etdiyi ballardan başqa hesabatda əsas müşahidələr haqqında əldə edilmiş məlumatlar-həmin məlumatlardan məktəb direktoru müəllim haqqında məlumatlar əldə etmişdir-təqdim edilsin. Hesabatda həmçinin müəllimin başlıca nailiyyətləri,çağırışlar-məsləhətlər və növbəti dərs ilində peşəkar inkişafın vacib olması haqqında məlumatlar olmalıdır.Beşinci əlavədə müəllimin illik qiymətləndirilməsinin hesabat forması təqdim edilmişdir.

İllik qiymətləndirmə nəticəsində əldə edilmiş məlumatlar hökmən müəllimin praktikasının yaxşılaşdırılması məqsədi üçün tətbiq edilməlidir.Növbəti tədris ilinin başlanğıcında müəllim elə aktivliklər planlaşdırmalıdır ki,həmin aktivliklər ona tədrisin yaxşılaşdırılmasında yardım etsin.Müvafiq olaraq,müşahidələr və qiymətləndirmələr zamanı məktəb direktoru keçən dərs ili ərzində mözcud olmuş çətinliklərə xüsusi diqqət yetirməli və müəllimin inkişafını bu istiqamətdə qiymətləndirməlidir.

2.7. Qiymətləndirənin və müəllimin vəzifələri

Qiymətləndirmə prosesini effekriv idarə etmək üçün həm müəllimlərin,həm də qiymətləndirənin , yəni direktorun, qiymətləndirmənin bütün mərhələlərində öz vəzifələrini vaxtında və ləyaqətlə yerinə yetirmələri çox vacibdir.Aşağıda verilmiş cədvəldə hər iki tərəfin vəzifələri təqdim edilmişdir.

Cədvəl 3. Qiymətləndiricinin və müəllimin vəzifələri

Qiymətləndirici	Müəllim
Qiymətləndirmə sistemi haqqında müəllimlərə hər tərəfli məlumat ötürür : məqsədləri, ölçü meyarlarını,cədvəli və başqa əhəmiyyətli materialları.	Oriyentasiya xarakterli görüşlərdə aktiv iştirak edir və müəllimlərin qiymətləndirilməsi sistsmi haqqında məlumatlarla ətraflı tanış olur.
Müəllimin şəxsi fəaliyyəti və gələcək planları haqqındakı düşüncələri ilə tanış olur.Müəllimə praktikanın yaxşılaşdırılması yolları haqqında tövsiyyələr təklif edir .	Müəllimlərin qiymətləndirilməsi rubrikası ilə tanış olur. Onun nəzərə almaqla şəxsi fəaliyyətini analiz edir. Şəxsi fəaliyyətini güclü tərəflərini və səbəbləri ayırır. İştirak edəcəyi aktivlikləri və tədbirləri müəyyənləşdirir,bunlar ona şəxsi praktikasının yaxşılaşdırılmasında yardımçı ola biləcəkdir.Şəxsi düşüncələrini məktəb direktoru ilə bölüşdürür və lazım gəldiyi halda onun əks-əlaqəsini(fikirlərini) nəzərə alır.
Müəlimin tədris praktikası və ümumiyyətlə,peşəkar fəaliyyəti haqqında məlumatlar toplayır: dərslərdə iştirak edir ,müəllimi başqa-başqa peşəkar şəraitdə müşahidə edir,periodik olaraq müəllimin portfolyosu ilə tanış olur.Lazım gəldiyi hallarda,müvafiq fənn mütəxəssislərindən yardım alır .Müəllimin dərsində iştirak edərkən və başqa məsələlərlə haqqında olan məlumatları dürüst yürinə yetirir.	Müəllimin qiymətləndirilməsi rubrikası haqqında müvafiq məlumatları toplayır və şəxsi portfolyosuna yerləşdirir.Periodik olaraq ilin əvvəlində qarşıda duran məqsədlərlə tanış olur və müvafiq tədbirlərdə və aktivliklərdə iştirak edir . Müşahidə üçün dərs otağında məktəb direkrorunu qəbul edir (həm formal,həm də xəbərdarsız müşahidə zamanı). Lazım gəldiyi hallarda məktəb direktoruna özünün şəxsi fəaliyyəti haqqında vacib olan məlumatları çatdırır.

Tələb edir və müəllimin fəaliyyətinin özünüqiymətləndirməsi və peşəkar inkişaf məqsədi ilə müəllimin həyata keçirdiyi tədbirlərlə diqqətlə tanış olur.	Müəllimin qiymətləndirilməsi rubrikasına əsasən özünün fəaliyyətin obyektiv və səmimi qiymətləndirir.Özünü qiymətləndirmə formasını hazırlayır ,orada şəxsi nailiyyətlərini,peşəkar inkişaf üçün həyata keçirdiyi aktivlikləri və gələcək inkişaf ehtiyaclarını qeyd edir .
İl ərzində toplanmış məlumatları analiz və bir-biri ilə müqayisə edir: dərslərdə iştirakın hesabatlarını,müəllimin peşəkar şəraitdə müşahidəsinin qeydlərini,müəllimin portfolyosunu ,müəllimin özünü qiymətləndirməsini.Müəllimə şəxsi fəaliyyəti barəsində əlavə qeydlər deməyə imkan verir. Bütün göstəriciləri və məlumatları nəzərə almaqla müəllimin fəaliyyətini qiymətləndirmə rubrikasının hər bir istiqaməti əsasında obyektiv qiymətləndirir.Müəllimlə əməkdaşlıq etməklə gələn ilin peşəkar üstünlüklərini müəyyənləşdirir.Müəllimlərin qiymətləndirilməsinin yekun hesabatını hazırlayır və müəllimləri tanış edir.	Açıq və səmimi şəkildə şəxsi nailiyyətlərini məktəbin direktoru ilə müzakirə edir və onunla əməkdaşlıq edərək gələn ilin peşəkar inkişafının üstünlüklərini müəyyənləşdirir.Məktəb direktorunun hazırladığı hesabatla diqqətlə tanış olur və analiz edir.

Fəsil 3. Məlumatların toplanması strategiyaları və alətləri

3.1. Əsas strtegiyaların icmalı

Müəllimlərin qiymətləndirməsi nəzərdə tutur ki,hər dərs ilinin sonunda qiymətləndirici aşağıdakı suala cavab versin : müəllimin fəaliyyəti əsas- müəllimin peşəkar standartı və müəllimin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi rubrikası ilə müəyyənləşdirilən- istiqamət üzrə nə qədər effektiv olmuşdur ? Qiymətləndiricinin belə vacib suala cavab verə bilməsi üçün o,gərək başqa –başqa strategiyaları tətbiq etməklə müvafiq məlumatlar toplasın:

- Müəllimin dərsini müşahidə etmək və əks-əlaqə(formal-rəsmi və xəbərdarlıqsız müşahidə);
- Müəllimlərin tədris qruplarında və başqa peşəkar mühitdə müşahidəsi ;
- Müəllimin portfolyosunun analizi –orada həm müəllimin,həm də şagirdlərin işləri və onların nətisələri saxlanılır.

3.2. Dərsin müşahidəsi və əks əlaqə

Dərsləri müşahidə etmənin məqsədi müəllimin tədris və qiymətləndirmə praktikası haqqında məlumatların toplanmasıdır.Müşahidə zamanı qiymətləndirici həm müəllimin praktikasını,həm də aşağıdakı əsas istiqamətlər üzrə şagirdlərin verdikləri cavabları müşahidə etməlidir:

(1) **Dərsin planlaşdırılması:** Müəllim dərsi planlaşdırıbdır ,ya yox ? Dərsin məqsədi,gözlənilən nəticələr, tədrisin və qiymətləndirmənin strategiyaları işlənib müəyyənləşdirilibdirmi?Dərs üçün vacib olan tədris resursları əvvəlcədən hazırlanıbdırmı?

(2) **Məktəb otağındakı fiziki şərait:** Sinif mühiti necə təşkil edilibdir?Sinif otağı səliqə-səhmana salınıbdırmı? Partalar necə düzülübdür? Hansı əyani vasitələrdən istifadə edilmişdir? Müəllim hansı tədris resurslarından istifadə edir? Sinif mühitinin hansı elementi sinif otağında aktiv təlim –tədris prosesi getdiyini təsdiq edir? Sinfin mühiti və resurslar dərsin məqsədinə uyğun gəlirdimi?

(3) **Sinif otağındakı ictimai –psixoloji mühit :** Müəllim şagirdə hörmətləmi yanaşır? Müəllimin şagirdlər haqqında nə kimi gözləntiləri vardır? Şagirdlər öz düşüncələrin tam ifadə edə bilirlərmi?

(4) **Şagirdlərin dərsə cəlb edilməsi** : Dərsin mövzusu şagirdləri maraqlandırırmı? Dərs prosesində bütün şagirdlər iştirak edirmi ? Müəllim şagirdlərə qarşı fərdi diqqət etmək bacarığını göstərirmi? Müəllim şagirdləri dərsə cəlb etmək qayğısına qlmaq məqsədi ilə müxtəlif formalı strtegiyalardan istifadə edirmi?

(5) **Sinfin idarə edilməsi :** Sinifdə tədris üçün əlverişli şərait vardırmı? Sinifdə razılaşmış davranış qaydalarının olması hiss edilirmi? Şagirdlər qaydaların gözlənilməsi qayğısına qalırlarmı?Müəllimlər şagirdlərin arzuolunmaz davranışların görməzdən gəlir,yaxud vaxtında qarşısını alırmı?

(6) **Tədris və qiymətləndirmə:** Müəllim nəyi və niyə öyrətdiyini bilirmi ?Müəllim dərsin məqsədlərinə müvafiq olan akyivliklərdən istifadə edirmi ? Müəllim şagirdlərin ehtiyaclarını və hazırlıqlığını nəzərə alırmı? Müəllim şagirdlər tərəfindən tədris mövzusunun mənimsənilməsini qiymətləəndirirmi ? Müəllim şagirdlərin yüksək təfəkkür qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsinin qayğısına qalırmi?

Dərslərdə iştirak etmək məqsədləindən irəli gələrək, qiymətləndirici müxtəlif müşahidə formasından isrifadə edə bilər.Xüsusən,müşahidə forması ümumi ,yaxud konkret sinifdə \siniflərdə konkret mövzunun tədrisinə hədəflənmiş ola bilər. Əlavədə dərslərin müşahidəsinin həm ümumi forması,həm də ibtidai siniflərdə oxu və riyaziyyat dərslərinin müşahidə formaları təqdim edilmişdir.

Tövsiyyə olunur ki,qiymətləndirici il ərzində hər bir müəllimin bir neçə dəfə iştirak etsin .O,formal müşahidə adlandırılan müşahidədən istifadə edə bilər ki,bu müşahidə əvvəlcədən müəllimlə razılaşdırılmış olur və bütün 45 dəqiqə müddətində davam edir. Həmçinin arzu olunandır ki, tədris ili ərzində direktor bir neçə dəfə xəbərdarlıqsız adlandırılan müşahidədən istifadə etməklə dərslərdə iştirak etsin ,bu müşahidə 10-15 dəqiqə və yaxud bütün dərs müddəti ərzində davam edə bilər.Dördüncü cədvəldə formal və xəbərdarlıqsız adlandırılan müşahidə haqqında məlumatlar təqdim edilmişdir.

Formal adlandırılan müşahidədən əvvəl qiymətləndirici əvvəlcədən müəllimlə görüşməlidir və dərslə bağlı olan məsələləri onunla müzakirə etməlidir:

- **Məzmun :** Şagitdlər nəyi öyrənirlər?
- **Proses :** Proses necə idarə edlir? Hansı metodlar və aktivliklər tətbiq edildi? Hansı resurslardan istifadə edildi?
- **Şagirdlərin xüsusiyyətləri** : Şagirdin ümumi akademik vəziyyəti necədir? Onların güclü və zəif tərəfləri nədir? Sinifdə xüsusi ehtiyacları olan şagirdlər vardırmı?
- **Qiymətləndirmə :** Müəllim şagirdlərin nə öyrəndiyini necə anlayacaqdır ?
- **Dərsdə iştirakın fokusu:** Direktor nəyə diqqət edəcəkdir?

Cədvəl 4. Formal və xəbərdarlıqsız görüşlər

	Formal	Xəbərdarlıqsız
Məqsəd	Müəllimin tədrisinin monitorinqi və qiymətləndirmə	
	Fokus: Müəllimin ümumi bacarığı və hazırlığı	Fokus : Müəllimin gündəlik praktikası
Müddət	45 dəq.	10-15 dəq.
Tezlik	Heç olmazsa ,ən azı ildə bir dəfə	İl ərzində bir neçə dəfə
Dərsdə iştirak haqqında məlumat	Dərsdə iştirak etmək və onunla bağlı olan məlumatlar müəllimlə razılaşdırılmışdır .	Müəllimin dərsdə iştirak haqqında əvvəlcədən heç bir məlumatı yoxdur.
Şou effekti	Mümkündür,çünki müəllim bilir ki,dərsdə nə zaman iştirak ediləcək və ola bilər ki, dərs üçün əvvəlcədən fövqəladə hazırlaşmış olsun.	Az ehyimal vardır, çünki müəllim bilmir ki,dərsdə nə zaman iştirak edcəklər.
Müəllimlərin seçilməsi	Bərabər (xüsusi hallardan başqa)	
Məlumatların toplanması	Əvvəlcədən işlənib hazırlanmış müşahidə forması əsasında	Ümumi sxem əsasında
Dərsin konteksti haqqında məlumt	Tam (illik plan haqqında ,şagirdlərin hazırlığı və başqa)	Ümumi məlumat
Müşahidənin tsikli	Əvvəlcədən görüş + dərsdə iştirak etmə + dərsdə iştirak etmədən sonrakı görüş	dərsdə iştirak etmə + dərsdə iştirak etmədən sonrakı görüş

Həm formal, həm də xəbərdarlıqsız müşahidədən sonra müəllimlərlə görüş vacibdir.Bu görüş müəllimə vaxtında bilsin ki, qiymətləndiricinin onun fəaliyyəti haqqında nə fikirləşir, tədrisin pozitiv tərəflərini daha artıq gücləndirsin və zəif tərəflərin yaxşılaşdırılması üzərində işləsin . Əks -əlaqə görüşü aşağıdakı əsas məsələlərdən ibarət olmalıdır:

- **Müəllimin refleksiyası:** Müəllimin tədris etdiyi dərs necə ? Əgər dərsi yenidən keçsə idi , nəyi fərqli olaraq edərdi? Müəllim nəyi dərsinin güclü tərəfi hesab edir?

- **Direktorun əks-əlaqəsi:** Dərsin iki güclü tərəfi nədən ibarətdir? Dərsin iki zəif tərəfi nədən ibarətdir ki,müəllim onun düzəldilməsi üzərində işləməyi davam etdirməlidir?
- **Dəqiqləşdirici suallar:** Tədris günü müəllim bu və ya digər qərarları niyə qəbul etdi ?Nə baş verdi və niyə baş verdi?
- **Gələcək planlar:** Tədris praktikasının yaxşılaşdırılması üçün müəllim nə etməlidir? Gələcək iştirak zamanı müəllim və direktor nəyə diqqət etməlidirlər?

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi,formal müşahidə zamanı , arzu olunandır ki,qiymətləndirici ona mövzu haqqında vacib olan bütün məlumatları toplamağa yardımçı olan müşahidə formasından istifadə etsin.Müşahidə formaları müşahidənin fokusundan asılı olaraq fərqlənirlər.Beşinci və altıncı əlavədə müşahidə formaları verilmişdir,onların fokusu müəllimlər tərəfindən ibtidai siniflərdə oxu və riyaziyyat dərsinin üçfazalı modelinin və inkişafetdirici qiymətləndirmə metodunun tətbiq edilməsidir.Yeddinci əlavədə təqdim edilən müşahidə forması isə dərsə aid olan müxtəlif əhəmiyyətli məsələlərdən-suallardan ibarətdir:tədrisin strategiyaları,sinfin idarə edilməsi, qiymətləndirmə və sair.Qiymətləndirici müşahidənin fokusundan asılı olaraq özü müşahidə formasını seçə və tətbiq edə bilər.

3.3. Müəllimlərin tədris qruplarında və başqa peşə mühitində müşahidəsi

Müəllim haqqında mükəmməl məlumat əldə etmək üçün vacibdir ki, qiymətləndirici müəllimin fəaliyyətini müəllimlərin tədris qruplarında, pedaqoji şuranın və metodbirləşmə kafedralarının görüşündə,valideynlərlə görüş,həmkarları ilə münasibəti zamanı ,məktəb tədbirləri və sair müşahidə etsin.Peşə şəraitində müşahidə zamanı qiymətləndirici aşağıdakı məlumatları toplamalıdır:

- Müəllim peşəkarlığın inkişaf etdirilməsi aktivliklərində iştirak edirmi? O,hansı formalı aktivliklərdə iştirak edir? Müəllim neçə görüşdə iştirak edibdir?

- Müəllim görüşlərin aktiv idarə olunmasına yardım edirmi?
- Müəllim öz tədris təcrübəsini və çətinliklərini həmkarları ilə paylaşırmı? Onlardan faydalı məlumatlar almağa və tətbiq etməyə cəhd edirmi?
- Müəllim həmkarları ilə əməkdaşlıq zamanı əldə etdiyi məlumatları tədris prosesinə tətbiq edir,ya yox?
- Həmkarları ilə əməkdaşlığı zamanı müəllim konstruktivdirmi?Müəllim həmkarlarının fərqli düşüncələrinə və görüşlərinə hörmət edir,ya yox? Və sair.

3.4. Müəllimin portfolyosunun analizi

Müəllimin portfolyosu rəngarəng sənədlərin toplusu olub,müəllimin tədris praktikasını ,peşəkar inkişafını və şagirdlərin tədris prosesin və nəticələrini təsvir edir. Portfolyo müəllimə şəxsi praktikasına refleksiyada yardım edəcəkdir.Həmçinin,müəllimin portfolyosu ilə tanış olmaqla direkror müəllimin qiymətləndirilməsi üçün əhəmiyyətli olan məlumatlar tapa bilər və analiz edə bilər .

Direktor portfolyo ilə tanış olmaqla üç cür məlumatı analiz edə bilər ki ,o da gərək müəllimin qiymətləndirmə rubrikasına müvafiq olmalıdır : (a) Müəllimin tədrisini və qiymətləndirilməsini təsvir edən material; (b) Şagirdlərin təhsilini və qiymətləndirilməsini təsvir edən material; (c) Peşəkar inkişaf aktivliklərdə iştirak etməni təsvir edən material.İkinci şəkildə müəllimin qiymətləndirilməsi zamanı direktorun analiz edə biləcəyi sənədlər təqdim edilmişdir.

Şəkil 2. Müəllimin portfilyocunun strukturası

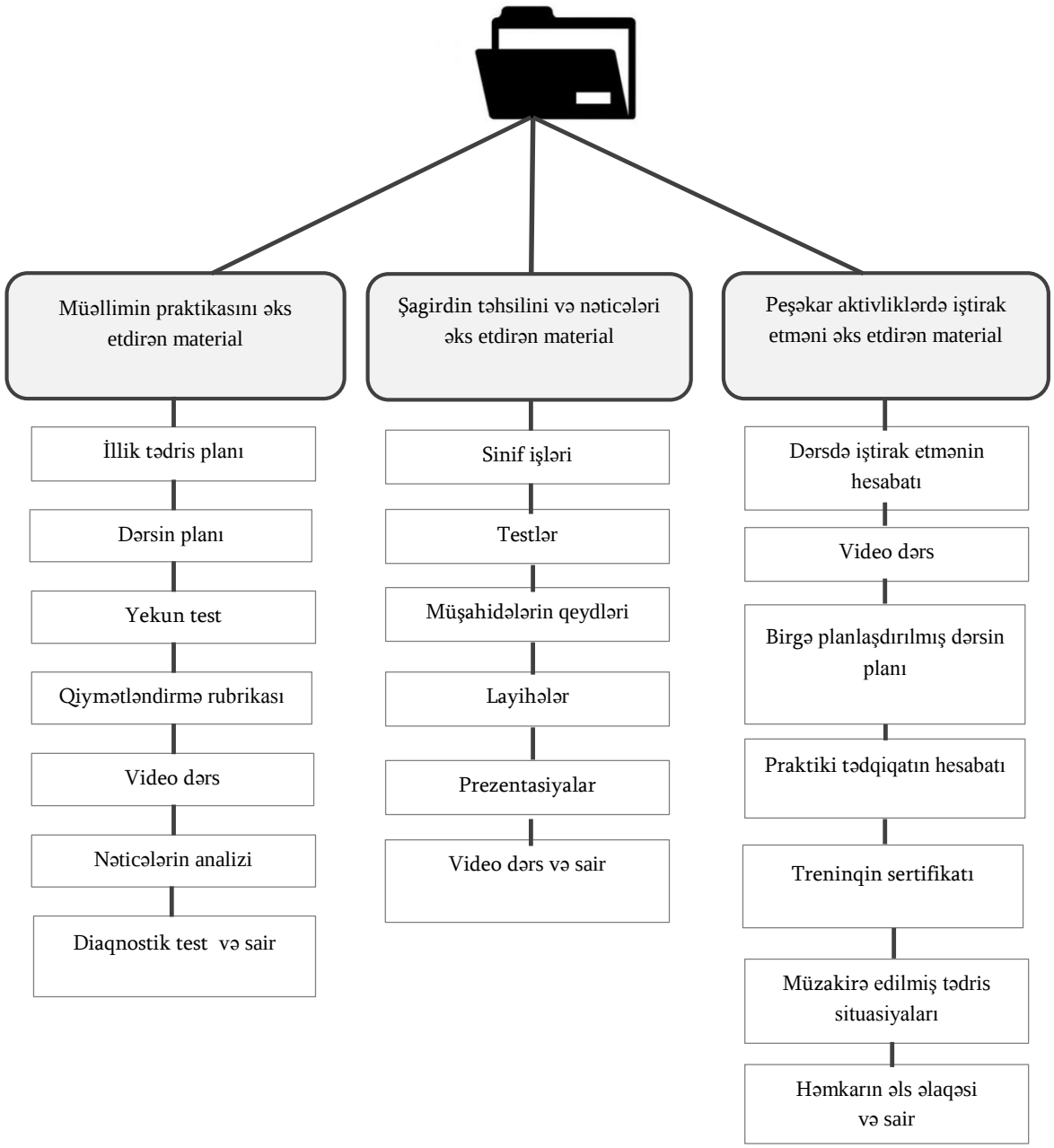

Mənbə: Məktəb bazasında müəllimlərin peşəkar inkişafı. (2014). Tbilisi: Müəllimlərin Peşəkar Təkmilləşdirilməsinin Milli mərkəzi

Əlavələr

Əlavə 1. Müəllimlərin qiymətləndirilməsi rubrikası

I.Tədris prosesinin planlaşdırılması: Müəllim standartlara uyğun olaraq illik və tematik mövzuların planlaşdırılmasını işləyib hazırlamaqla, uyğun olan dərsləri planlaşdırmaqla, ölçülmüş tədris məqsədlərini müəyyələşdirməklə hər bir şagirdin tədrisinə və inkişafına yardım edir.				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Peşəkar bilik	Fənnin ekspertidir. Şagirdlərin inkişafı və təhsil xüsusiyyətləri haqqında ən müasir elmi məlumatları bilir	Fənni mükəmməl bilir. Şagirdlərin inkişafı və təhsil xüsusiyyətləri sahəsində kompotentlidir.	Fənni yarımçıq bilir. Şagirdlərin inkişafı və təhsil xüsusiyyətləri haqqında müəyyən biliklərə malikdir.	Fənni zəif bilir. Şagirdlərin inkişafı və təhsil xüsusiyyətləri haqqında cüzi biliklərə malikdir.
Fənn standartlarının nəzərə alınması	Fənnin tədrisinin ətraflı tədris planı vardır,o fənn standartına uyğundur və şagirdlərin standartın öhtəsindən müvəffəqiyyətlə gəlməsi qayğısına qalır.	Tədris ilini fənn standartlarını nəzərə almaqla planlaşdırır .	Tədris ilini planlaşdırarkən fənn standartlarının tələbatlarının müəyyən hissəsini nəzərə alır.	Fənn standartının sənədləri ilə azacıq tanışdır.Əvvəlcədən işlənib hazırlanmış illik planı yoxdur.
Tematik dərslərin planlaşdırılması	Tematik tədris planlarını işləyib hazırlayır, bu plan fənn standartına müvafiq olan əsas məqsəddən ibarətdir,müvafiq tədris məsələlərindən və Blum taksonomiyasının nəzərdə tutduğu müxtəlif səviyyəli qabiliyyətlərdən ibarətdir.	Tematik tədris planlarını işləyib hazırlayır, bu planın çox hissəsi fənn standartına müvafiq olan əsas tədris məqsədlərindən ibarətdir, müvafiq tədris məsələlərindən və Blum taksonomiyasının nəzərdə tutduğu başqa-başqa səviyyəli qabiliyyətlərdən ibarətdir.	Tematik tədris planlarını işləyib hazırlayır, bu planın müəyyən hissəsi fənn standartına müvafiq olan əsas tədris məqsədlərinə uyğundur və yüksək təfəkkür qabiliyyətlərini nəzərdə tutur .	Tematik tədris planlarını işləyib hazırlamayıbdır.Fənnin tədrisinin fənn standartlarını nəzərə almadan və əsas tədris məqsədlərini müəyyənləşdirmədən epizodoik planlaşdırır .

Qiymətləndirmənin planlaşdırılması	Şagirdlərin tədrisinin monitorinqi məqsədi ilə diaqnostik,sinif, aralıq və yekunlaşdırıcı qiymətləndirmələri hazırlayır.	Şagirdlərin tədrisinin nəticələrini ölçmək məqsədi ilə sinif və tematik qiymətləndirmə planlaşdırır.	Tədrisin gedişi zamanı tematik qiymətləndirmədən istifadə edir.	Yekunlaşdırıcı testi keçirilməzdən əvvəl hazırlayır.
Çətinliklərin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi	Şagirdlər üçün çətin və çaşdırıcı məsələləri əvvəlcədən müəyyənləşdirir və onların öhdəsindən gəlmək uşun vacib olan rəngarəng strategiyalar işləyib hazırlayır.	Şagirdlər üçün çətin və çaşdırıcı məsələləri əvvəlcədən müəyyənləşdirir və onların öhdəsindən gəlmək uşun vacib olan strategiyalar işləyib hazırlayır.	Tədris prosesi zamanı şagirdlərin rastlaşacağı bir neçə xarakterik çətinlik haqqında məlumatı vardır.	Dərsi şagirdlər üçün çətin ola biləcək və çaşdırıcı məsələləri nəzərə almadan planlaşdırır .
Dərsin planlaşdırılması	Hər bir dərsi aydın,ölçulə bilən və nail oluna biləcək məqsədlərlə planlaşdırır,onlar fənn standartı və tematik tədris planı ilə uyğundur .	Hər bir dərsi aydın,ölçulə bilən və nail oluna biləcək məqsədlərlə planlaşdırır ,onlar tematik tədris planına uyğundur .	Dərsləri fənnin ümumi məqsədlərinin müəyyən hissəsini nəzərə almaqla planlaşdırır.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onların məqsədi dərslikdə təqdim edilmiş mövzuların üzərinin örtülməsidir.
Şagirdlərin dərsə cəlb edilməsi	Relevant dərslər planlaşdırır,onlar hər bir şagirdin maraqlarını və ehtiyaclarını nəzərə alır və şagirdləri aktiv tədris prosesinə qoşur .	Relevant dərslər planlaşdırır , onlar şagirdlərin əksəriyyətinin maraqlarını və ehtiyaclarını nəzərə alır və şagirdləri aktiv tədris prosesinə qoşur.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar şagirdlərin müəyyən hissəsinin maraqlarına və dərsə cəlb edilməsinə oriyentasiya olunub.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar şagirdlərin maraqlarına və dərsə cəlb edilməsinə oriyentasiya olunmayıb.
Resursların tətbiqi	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar yüksək keyfiyyətli multi mədəni tədris materialların və texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar müvafiq keyfiyyətli multi mədəni tədris materialların və texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar yaxşı və orta keyfiyyətli tədris materiallarının tətbiqini nəzərdə tutur.	Dərsləri elə planlaşdırır ki,onlar orta və aşağı keyfiyyətli tədris materiallarının tətbiqini nəzərdə tutur.

Tədrisin diferensiasiyası	Elə aktivliklər planlaşdırır ki,onlar şagirdlərin tədris ehtiyaclarını, üslubunu və maraqlarını nəzərdə tutur .	Elə aktivliklər planlaşdırır ki,onlar şagirdlərin müəyyən hissəsinin tədris ehtiyaclarını, üslubunu və maraqlarını nəzərdə tutur .	Dərsi planlaşdıran zaman şafirdlərin xüsusi ehtiyaclarını minimum nəzərdə tutur .	Dərsi planlaşdıran zaman diferensiasiya elementlərindən istifadə etmir.
Ətraf mühitin plnlaşdırılması	Tədris üçün maksimal əlverişli şərait yaratmaq məqsədi ilə otağın düzülüşünü planlaşdırır, materialları,əyani vasitələri planlaşdırır .	Sinif otağının düzülüşünü ,materialları,əyani vasitələri dərsə və tematik tədris planına müvafiq olaraq planlaşdırır.	Otağın düzülüşü,materiallar, əyani vasitələr dərsin məqsədinə müəyyən qədər uyğundur.	Müvafiq ətraf mühitinin yaradılmasını və əyani vasitələrin istifadəsini planlaşdırmır.
II. Sinfin idarə edilməsi: Müəllim təhlükəsiz,səliqə-sahmanlı və qarşılıqlı hörmətə əsaslanmış sinif şəraitini yaratmaqla hər bir şagirdin təhsilinin və inkişafının qayğısına qalır.				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Şagirdlərə dair gözləntilər	Şagirdlərə onların davranışlarına dair gözlənilənləri aydın və anlaşılan tərzdə tanış edir.Şagirdlərdən ardıcıllıqla və qətiyyətlə bu gözləntilərə müvafiq davranmalarını tələb edir.	Şagirdlərə onların davranışlarına dair gözlənilənləri aydın tərzdə izah edir. Şagirdlərdən bu gözləntilərə müvafiq davranmalarını tələb edir .	Sinif davranış qaydalarını və cəza tədbirlərini tanış edir və divara yapışdırır .	Qaydaları və cəza tədbirlərini konkret təsadüfi hallar üçün epizodik yaradır.
Şagirdlərlə münasibət	Hər bir şagird üçün mülayim,qayğıkeş, hörmətlə zəngin və ədalətli münasibət. Bütün şagirdlərlə pozitiv qarşılıqlı əlaqəsi vardır.	Şagirdlərə qarşı ədalətlidir.Onlara hörmət edir. Şagirdlərlə pozitiv qarşılıqlı əlaqəsi vardır.	Şagirdlərin əksəriyyətinə qarşı ədalətlidir.Onların əksəriyyətinə hörmət edir və pozitiv qarşılıqlı əlaqəni saxlayır.	Periodik olaraq kobuddur,şagirdlərə qarşı ədalətsizdir və onlara hörmətsiz yanaşır və\yaxud seçilmiş şagirdləri vardır.

Qarşılıqlı hörmətə yardım etmək	Sinifdə hörmətə əsaslanmış əlaqələr yaradır ki, bu da tədris prosesinə maneçilik törədən nizam-intizam pozuntularını tamamilə istisna edir .	Şagirdlərin əksəriyyəti tərəfindən hörmət qazanır.Çox nadir hallarda tədris prosesini pozan nizam-intizam pozuntularının yeri vardır.	Şagirdlərin müəyyən hissəsi tərəfindən hörmət qazanmışdır. Hərçənd,sinifdə tez-tez nizam-intizam pozuntuları müşühidə edilir.	Şagirdlər hörmət etmirlər.Sinifdə daim qarmaqarışıqlığın və təhlükəsiz mühitin yeri vardır.
İctimai-emosional şərait	Şagirdlər arasında pozitiv qarşılıqlı münasibətlərin formalaşmasını və ictimai –emosional qabiliyyətlərin inkişaf etdirilməsini müvəffəqiyyətlə həyata keçirir .	Şagirdlər arasında pozitiv qarşılıqlı münasibətləri həvəsləndirir və onları ictimai – emosional qabiliyyətlərin inkişaf etdirilməsinə müvəffəqiyyətlə yardım edir.	Tez-tez şagirdlərə yaxşı qarşılıqlı davranışın vacibliyiyni göstərir və şagirdlərə bunun üçün uyğun olmayan davranışları nümüyiş etdirir.	İctimai –emosional pozuntuları olan şagirdlərə ictimai şəkildə göstərişlər verir və danlayır.
Sinif qaydaları	Tədris ilinin başlanğıcından şagirdlərə sinif davranış qaydalarını tanış edir və onların il ərzində müdafiə olunmasının qayğısına qalır.	Şagirdləri sinif davranış qaydaları ilə tanış edir və il ərzində onların gözlənilməsi qayğısına qalır.	Sinif qaydalarını həyata keçirməyə çalışır,lakin şagirdlərin əksəriyyəti onları fözləmir.	Şagirdlərə sinif qaydalarını tanış etmir . Şagirdlərin davranışından həmişə narazıdır.
Şagirdlərin cavabdehliyi	Hər bir şagird tərəfindən davranışlarının tənzimlənməsi və şəxsi əməllərinə cavabdeh olmalarının qayğısına qalır .	Şagirdlərə şəxsi davranışlarını tənzim etməyə və şəxsi əməllərinə cavabdeh olmağı öyrədir.	Şagirdlərə şəxsi davranışlarını tənzim etməyi öyrətməyə çalışır,lakin şagirdlərin əksəriyyəti qeyd olunanları yerinə yetirə bilmır.	Şagirdlərdə şəxsi davranışlarını tənzim etmək qabiliyyətini hərəkətə gətirə bilmir.

Vaxtın idarə edilməsi	Aktivlikləri və aktivliklər arasındakı keçidləri məharətlə idarə edir , dərs müddətinin hər bir dəqiqəsinin tədris-təhsilə həsr edilməsi qayğısına qalır .	Dərsin ardıcıllıqla həyata keçirilməsi və aktivliklər arasındakı idarə olunan keçidlər etməklə dərs müddətinin effektiv istifadə edilməsinin qayğısına qalır .	Tez –tez məqsədsiz qaranlıq məsələlərin,nizam-intizam pozuntuları, aktivliklər arasında ardıcıl olmayan keçidlər etməklə və gözlənilməz ətraf mühitə görə dərsin müddətini məqsədsiz istifadə edir.	Dərs müddətinin çox hissəsini sinifdə yaranmış anlaşılmazlıqlara, nizam-intizam pozuntularına, aktivliklər arasında ardıcıl olmayan keçidlər etməyə sərf edir .
Qayda pozuntularına görməməzdən gəlmək-	Dərsin gedişi zamanı sinifdə mövcud olan şəraitə nəzarət edir və ixtiyari gözlənilməz çətinliklərin elə başlanğıcdan aradan qaldırılması qayğısına qalır.	Dərsin gedişi zamanı sinifdə mövcud olan şəraitə nəzarət edir və ixtiyari gözlənilməz çətinliklərin əksəriyyətinin elə başlanğıcdan aradan qaldırılması qayğısına qalır.	Qayda pozuntuları problemlərinin aradan qaldırılmasına çalışır.Lakin,periodik olaraq kiçik kənara çıxmalar əhəmiyyətli qayda-qanun pozuntularına səbəb olur.	Qayda pozuntuları problemlərini görə bilmir və aradan qaldıra bilmir.
Şagirdlərin həvəsləndirilməsi	Daxili motivasiyanı yüksəltməyin effektiv sistemi vardır ,onunla şagirdlər tamamilə şərikdirlər.	Şagirdlərin əməkdaşlıq etmələrini həvəsləndirmək və etiraf etmək məqsədi ilə həvəsləndirmənin müxtəlif formalarından effektiv istifadə edir.	Şagirdlərin əməkdaşlığını və onlar tərəfindən qaydalara əməl etməsinə yardım etmək məqsədi ilə xarici motivasiyanın yüksəldilməsi mexanizmindən istifadə edir.	Yalnız xarici motivasyanı yüksəltmək mexanizmindən epizodik olaraq istifadə edir(məsələn,sərbəst vaxt) və şagirdlərin davranışını yaxşılaşdıra bilmir.
III.Tədris:Müəllim tədrislə hər bir şagirdin təhsili və inişafına yardım edir ,bunlar yüksək gözləntilərə,hər bir şagirdin dərsə cəlb edilməsi qayğısına qalmağa və şagirdlərin müxtəlif ehtiyaclarını,maraqlarını və hazırlığını nəzərə almağa əsaslanır.				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Yüksək gözləntilər	Hər bir şagird haqqında yüksək gözləntiləri vardır. İnanır ki, hər bir şagird tədris materiallarını mənimsəyə bilər.	Şagirdlərə özünün gözləntilərini aydınlaşdırır: “Bu çox əhəmiyyətlidir,siz oxuya bilərsiniz və başqa vəziyyətlə razılaşmaq istəmirəm”.	Şagirdlərə izah edir ki, bu fənnin öyrənilməsi əhəmiyyətlidir və ona görə də onlar səylə oxumalıdırlar.	Hesab edir ki,bəzi şagirdlər materialları mənimsəyə bilməzlər və onların nəticələrinin yqksəldilməsinə çalışmır.

Qabiliyyətlilik və imkanların tam tətbiqi	Şagirdləri əmin edir ki,hər kəsin inkişaf etmək və yaxşılaşdırmaq potensialı vardır: "Qorxmayın ,sizin səhvlərinizdən öyrənin, imkanlarınızı tətbiq etməkdən çəkinməyin və hökmən yüksək nəticələrə nail olacaqsınız".	Şagirdləri əmin edir ki, anadangəlmə qabiliyyət əsas deyildir ,vacib olan effektiv zəhmət və imkanlardan tam istifadə etməkdir.	Şagirdlərin anadangəlmə qabiliyyətlər haqqındakı səhv inanclarını dəyişdirməyə çalışmır.	Şagirdlərdə anadangəlmə qabiliyyətlər haqqında səhv inancı möhkəmləndirir: Bəziləri oxuya bilərlər,bəziləri isə - yox.
Tədris məqsədlərini tanış etmək	Şagirdlərə tədris məqsədini və əsas axtarılan suallara dair gözləntiləri,məqsədləri, rubrikaların,şagirdlərin əl işlərindən razı qalmaqla və sinifdə divara vurmaqla - dəqiq tanış edir. Demək olar ki, bütün şagirdlər bu məqsədlər və gözləntilər haqqında danışa bilərlər.	Şagirdlərə konkret tədris mövzusunun, yaxud dərslərin məqsədlərini tanış etmələ və divara vurmaqla tədris məqsədlərini və gözləntiləri aydınca başa salır .	Hər bir dərsin məqsədlərini şagirdlərə başa salır.	Tədrisin əvvəlində şagirdlərə onların tədris məqsədləri və akademik gözləntilər haqqında məumat vermir .
Əlaqələrin möhkəmləndirilməsi	Tədrisin mövzusu və dərslə maraqlandırmaqla əvvəlki bilikləri və təcrübələri aktivləşdirilməklə,tədris mövzusu ilə əlaqələndirməklə hər bir şagirdin tədrisin mövzusu və dərslə maraqlandırmaq qayğısına qalır .	Şagirdlərin ilkin biliklərini aktivləşdirir və şagirdlərin maraqlanmasına yardımçı olan hər bir dərslə əlaqə yaradır.	Şagirdləri fənnlə maraqlandırmağı onların ilkin biliklərini və təcrübələrini tədris materialları ilə əlaqələndirmək yolu ilə nadir hallarda bacarır .	Şagirdləri tədris materiallarının mövzusu ilə maraqlandırmağı və onların gündəlik həyat təcrübələri ilə əlaqələndirməyi nadir hallarda bacarır .

Mövzunun təqdim edilməsi	Tədris materialını aydın,dürüst, yaxşı seçilmiş nümunələrdən istifadə etməklə təqdim edir.	Tədris mövzusunu təqdim edərkən qaranlıq sualları aydınlaşdırır-izah edir. Numunələrdən istifadə edir.	Mövzunun təqdim edilməsi zamanı bəzi hallarda anlaşılmaz və çaşdırıcı mühakimələrdən istifadə edir.	Mövzunun təqdim edilməsi zamanı tez-tez anlaşılmaz və çaşdırıcı mühakimələrdən istifadə edir.
Metodların tətbiq edilməsi	Şagirdlərin tədrisinin mükəmməlliyi məqsədi ilə rəngarəng, məqsədyönlü seçilmiş effektiv strategiyalardan, suallardan, materallardan, texnologiyalardan və qruplaşdırmanın metodlarından istifadə edir.	Şagirdlərin tədrisinə yardım məqsədi ilə effektiv strategiyalardan, suallardan, materiallardan , texnologiyalardan və qruplaşdırmanın metodlarından istifadə edir.	Kiçik saylı strategiyalardan, suallardan, materiallardan, texnologiyalardan və qruplaşmanın metodlarından istifadə edir. Müəllimin qeyd olunan cəhd həmişə eyni qədər müvəffəq deyildir.	Bir, yaxud iki dənə tədris strategiyasından və materialdan istifadə edir. Şagirdlərin əksəriyyətinin tədris prosesinə yardım edə bilmir.
Şagirdlərin dərsə cəlb edilməsi	Deməl olar ki,bütün şagirdlərin fokuslaşdırılmış aktivliklərə,aktiv və problemlərə əsaslanmış tədris prosesinə qoşulmasının qayğısına qalır .	Şagirdlərin qavramaları, mühakimələr yürütmələri, diskusuyalar etmələri,öyrənilmiş ideyalların və qabiliyyətlərin tətbiq edilməsi qayğısına qalır.	Şagirdlərin əksəriyyətinin tədris prosesinə qoşulmasına çalışır,lakin şagirdlərin hamısı tədrisə cəlb edilməmişdir.	Əsasən mühazirə formalı dərs keçir,yaxud şagirdləri dərslik üzərində və iş vərəqlərində çalışdırır .
Tədrisin diferensiasiyası	Hər bir şagird tərəfindən standartın nəzərdə tutduğu nəticlərə nail olmaq üçün diferensiasiya , skafoldinq və həmyaşıdların bir-birindən öyrənmək metodlarını tətbiq edir .	Şagirdlərin əksəriyyəti nin akademik tələbatlarına reaksiya etmək məqsədi ilə diferensiasiya , skafoldinq və həmyaşıdların bir-birindən öyrənmək metodlarını tətbiq edir .	Çalışır ki, şagirdlərin ehtiyaclarını nəzərə alsın və müvafiq reaksiya versin,lakin bunu hər zaman bacara bilmir.	Tədrisin diferensiasiyasını bacara bilmir və çətinlikləti olan şagirdlərin ehtiyaclarına reaksiya verə bilmir.

Təhsilin yekunlaşdırılması	Öyrənilmiş materialın yekunlaşdırılması və mənimsənilməsinə, gerçək məişət şəraitində ,yaxud fərqli kontekstlərdə tətbiq etmələrində həmişə şagirdlərə yardım edir .	Öyrənilmiş materialın yekunlaşdırılmasında və yaxud fərqli kontekstlərdə tətbiq etmələrində həmişə şagirdlərə yardım edir .	Periodik olaraq dərsi yekunlaşdırır və şagirdlərdən biliklərini tətbiq etmələrinin müxtəlif yollarını fikirləşməyi xahiş edir.	Dərsi öyrənilmiş mövzunun yekunlaşdırılması və fərqli kontekstlərdə tətbiq etməkdən kənar tamamlayır.
IV. Qiymətləndirmə: Müəllim hər bir şagirdin təhsil almasının və inkişafının qayğısına qalır:(a) standarta müvafiq olan qiymətləndirmə instrumentlərini yaratmaq və administrasiya etməklə;(b) şagirdlərin nəticələrini analiz etməklə və bu məlumatları tədrisin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə tətbiq etməklə; (c) şagirdlər üçün faydalı əks -əlaqəni ötürməklə.				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Qiymətləndirmənin kriteriumları	Müntəzəm olaraq şagirdləri yaxşı işlərin kriteriumları, qiymətləndirmənin rubrikaları və müxtəlif səviyyələrdə yerinə yetirilmiş işlərlə tanış edir.	Şagirdlərə kafi işlərin kriteriumlarını, rubrikalarını və işlərin nümunələrini də tanış edir .	Şagirdləri özlərinin işlərinin bir neçə vacib xüsusiyyətləri ilə tanış edir.	Fikirləşir ki,şagirdlər gərək bilələr,yaxud özlərinin işlərinin qiymətləndirilməsi kriteriumlarını özləri başa düşməlidirlər.
Diaqnostik qiymətləndirmə	Təhsilin başlanğıcındanca şagirdlərlə yaxşı işlənib hazırlanmış diaqnostik qiymətləndirməni həyata keçirir.Əldə etdiyi məlumatları tətdrisin planlaşdırılması və yaxşılaşdırılması üçün tətbiq edir.	Təhsilin başlanğıcından şagirdlərin bilikləri və qabiliyyətlərinin diaqnostikasını həyata keçirir.Qiymətləndirmənin nəticələrini tədrisin planlaşdırılması üçün açıq-aşkarca nəzərə alır.	Hər bir tədris mövzusunun başlanmasından əvvəl şifahi qiymətləndirmə həyata keçirir (məsələn,bilirəm, bilmək istəyirəm, öyrənmişəm).	Tədrisi şagirdlərin bilik və qabiliyyətlərinin diaqnostikasını həyata keçrmədən başlayır.

Qavramanın yoxlanması	Şagirdlərin qavrama qabiliyyətlərini yoxlamaq məqsədi ilə rəngarəng strategiyalardan istifadə edir . Mövcud olan anlaşılmazlıqları vaxtında aradan qaldırmaq üçün təxirəsalınmaz ölçülər götürür.	Tez-tez şagirdlərin tədris matreiallarını necə qavramalarını yoxlayır . Anlaşılmazlıqlar zamanı şagirdlərə müvafiq yardım göstərir.	Şagirdlərin qavramalarını yoxlamaq məqsədi ilə çox az effektli olan metodlardan istifadə edir.	Şagirdlərin qavrama səviyyəsini yoxlamaq məqsədi ilə qeyri-effektiv metodlardan istifadə edir (məs.,: izah olunan mövzunu hamı qavradımı?).
Şagirdlərin özünü qiymətləndirməsi	Şagirdlərə iddialı tədris məqsədlərini əvvəlcədən planlaşdırmağa , şəxsi təhsil proseslərini mütəmadi olaraq qiymətləndirmələrinə və akademik nailiyyətlərin yüksəldilməsi üçün cavabdehliyi öz üzərlərinə götürmələrinə imkan verir.	Şagirdlərə tədris məqsədlərini əvvəlcədən planlaşdırmağa , şəxsi təhsil proseslərini və akademik nailiyyətlərini mütəmadi qiymətləndirmələrinə imkan verir.	Şagirdlərə şəxsi işlərinə baxmaq və analiz etmələrini,zəif tərəflərin gücləndirilməsi qayğısına qalmağı tələb edir.	Şagirdlərə öz şəxsi işlərini qiymətləndirmədən və mövcud olan problemləri aradan qaldırmadan bir tədris mövzusundan ikinciyə keçməyə imkan verir .
Nailiyyətlərin etiraf edilməsi	Şagirdlərin motivasiyasının yüksəlməsini,inkif etmələrini və çalışqanlıqlarını etiraf etmək məqsədi ilə onların işlərini qiymətləndirmə rubrikası ilə birlikdə tez-tez sərgiləyir.	Şagirdlərin standarta nəzərən inkişafını əyani etmək üçün onların işlərini tez-tez sərgiləyir.	Yalnız yüksək qiyməti olan işləri sərgiləyir.	Şagirdlərin işlərini nadir hallarda və yaxud heç zaman sərgiləmir.

Aralıq qiymətləndirmə	Həmkarları ilə əməkdaşlıq edir və aralıq qiymətləndirmədən aldığı məlumatları tədrisin yaxşılaşdırılması , təkrar tədris zamanı və akademik çətinlikləri olan şagirdlərə yardım etmək üçün vaxtında tətbiq edir .	Aralıq qiymətləndirmədən aldığı məlumatları tədrisin yaxşılaşdırılması , təkrar tədris zamanı və akademik çətinlikləri olan şagirdlərin ehtiyaclarına reaksiya vermək məqsədi ilə vaxtında tətbiq edir.	Testləri şagirdlərə qaytarır və bir neçə problemli məsələləri müzakirə edir .	Testlərin nəticələrini şagirdlərə gec tanış edir.Tədrisi göstəriciləri analiz etmədən və şagirdlərin ehtiyaclarına reaksiya vermədən davam etdirir.
Ehtiyaclara yardım etmək	Akademik çətinlikləri olan bütün şagirdlərlə ardıcıl və fərdi olaraq işləyir,çünki,onların hər biri qənaətləndirici nəticilər göstərə bilsinlər.	Akademik çətinlikləri olan şagirdlərə cavabdeh olur və tədrisin nəticələrinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə əlavə yardım təklif edir.	Testlərdə qeyri-qənaətbəxş edici nəticələri olan şagirdlərə əlavə tədris vaxtı təklif edir və onlara testləri ikinci dəfə tapşırmaq imkanı verir.	Testlərdə qeyri-qənaətbəxş edici nəticələri olan şagirdlərə nəticələri yaxşılaşdırmağa imkan vermir .Tədrisi davam edir,istəyir ki,sinifdə tədris proqramının bütün mövzularını tamamlasın.
Nəticələrin analizi	Həmkarları ilə birlikdə şagirdlərin qiymətləndirilməsin in nəticələrini birlikdə analiz edir,müvafiq qərarlar çıxarır, tədrisin yaxşılaşdırılmasının qısa müddətli və uzun müddətli məqsədlərini və strategiyalarını işləyib hazırlayır.	Qiymətləndirmənin nəticələrini analiz edir,nəticələr çıxarır və onu şagirdlərə tanış edir.	Şagirdlərin nəticələrini və gələcəkdə nəzərə alınacaq ümumi tendensiyaları qeyd edir .	Qiymətləndirmənin nəticələrini və qiymətləri qeyd edir..analiz etmədən tədris prosesini davam etdirir.Qiymətləndirmə nin nəticələrini yalnlz qiymət yazmaq və yaxud illik yekunlaşdırıcı icmalın hazırlanması məqsədi üçün tətbiq edir.

Tədrisə refleksiya	Həmkarları ilə birlikdə həyata keçirilmiş işin effektliliyi və az effektivliyi tərəflərini araşdırır və analiz edir,daim tədrisin yaxşılaşdırılması qayğısına qalır.	Həyata keçirilmiş dərslərin və tədris mövzularının effekliliyini araşdırır və analiz edir,tədrisin yaxşılaşdırılması qayğısına qalır.	Həyata keçirilmiş işi tədris mövzusunun və\yaxud semestrin sonunda analiz edir.	Müvəffəqiyyətsiz tədris zamanında da şəxsi praktikasını analiz etmir və onun yaxşılaşdırılması qayğısına qalmır.
V.Ailə və ictimaiyyətlə əməkdaşlıq: Müəllim ailə və cəmiyyətlə effektiv əməkdaşlıq etmək sayəsində hər bir şagirdin təhsili və inkişafına yardım edir .				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Ailəyə hörmət etmək	Ailənin və icmanın mədəniyyətinə və ləyaqətinə həmişə hörmətlə yanaşır.	Valideynlərə , ailələrin fərqli mədəniyyətinə və ləyaqətinə həmişə hörmətlə yanaşır .	Şagirdlərin ailələrinin mədəniyyətinə və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmağa çalışır,lakin , həmişə buna nail ola bilmir .	Tez-tez şagirdlərinin valideynlərinin ailə mədəniyyətinə və ləyaqətlərinə hğrmətsizlik edir.
Yüksək gözləntilər	Hər bir valideynə göstərir ki,onun övladının akademik imkanlarını yaxşı bilir və onun yüksək akademik nailiyyətlərinə inanır.	Valideynlərə göstərir ki,onların övladlarının nailiyyətləri ilə maraqlanır və onların akademik imkanlarına inanır.	Valideynlərə göstərir ki,onların övladlarının qayğısına qalır və istəyir ki,hamısı müvəffəq olsunlar.	Valideynlərə fərdi şagird haqqında məlumat çatdırmır və onların akademik nailiyyətləri haqqında maraqlandıqlarını ifadə etmirlər.
Gözləntilərlə tanışlıq	Valideynlərə aydın şəkildə,onların başa düşəcəyi dildə övladlarının təhsili və davranışlarına dair gözləntilər haqqında məlumat verir .Nümunəvi davranışlar və işlərə dair fikir mübadiləsi edir.	Valideynlərə aydın şəkildə onların övladlarının təhsili və davranışları ilə bağlı olan gözləntilər haqqında məlumat verir.	Şagirdlərin ailəsinə sinifdə davranış qaydalarının siyahısını və fənnin tədris proqramı (silabusu) aparır.	Valideynlərə şagirdlərin təhsili və davranışları ilə əlaqədar olan gözləntilər haqqında məlumat çatdırmır.

Pozitiv komunikasiyalar	Valideynlərə onların övladları haqqında ilk növbədə pozitiv məlumat verit. Sonra isə mütləq problemləri məsələlər haqqında fikir mübadiləsi edir(onların mövcud olduqları halda).	Valideynlərə şagirdlərin davranışları,yaxud akademiknailiyyətləri ilə bağlı olan çətinliklər haqqında vaxtlı-vaxtında məlumatlar çatdırır . Həmçinin onların nailiyyətləri haqqında məlumat verir.	Valideynlərə şagirdlərin davranışları,yaxud akademik nailiyyətləri ilə bağlı problemlər haqqında məlumat verir.Nadir hallarda onların nailiyyətləri haqqında məlumat verir.	Valideynlərə nadir hallarda şagirdlərin davranışları,yaxud akademik nailiyyətləri haqqında pozitiv,yaxud neqativ məlumatlar çatdırır.
Cəlb edilməyə yardım etmək	Valideynlərə rez-tez məktəb tədris proqramına yardım etmək və zənginləşdirmək imkanları haqqında məlumat verir.	Valideynlərə rez-tez məktəb tədris proqramı və övladlarının tədris problemlərını aradan qaldırmağa yardımçı olacaq strategiyalar haqqında məlumatlar çatdırır.	Valideynlərə periodik olaraq övladlarının tədris prosesinə necə yardım edə biləcəkləri haqqında məlumat göndərir .	Heç zaman ,yaxud çox nadir hallarda vəlideynlərə övladlarının tədris prosasinə necə yardım etmələri haqqında məsləhətlər göndərir.
Ev tapşırıqları	Şagirdlərə maraqlı ev tapşırıqları verir. Tapşırıqların, demək olar ki, 100%- yerinə yetirilməsi qayğısına qalır. Şagirdlərə yerinə yetirilmiş ev tapşırıqlarına dair vaxtlı-vaxtında və faydalı əks-əlaqə verir.	Şagirdlərə uyğun olan ev tapşırıqları verir, ev tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə cavabdehliyi şagirdlərə həvalə edir və əks -əlaqə qaytarır.	Şagirdlərə ev tapşırıqları verir. Tapşırığın yerinə yetirilməsini qeydə alır. Bütün şagirdlərin tapşırığı yerinə yetirməsini üçün nadir hallarda ölçü götürür.Nadir hallarda əks-əlaqə qaytarır.	Şagirdlərə ev tapşırıqları verir,lakin, onların tapşırığı yerinə yetirməsini nadir hallarda gözləyir.Şagirdlərin ev tapşırıqlarını yerinə yetirmələrinə dair ölçülər götütmür.
Vaxtlı reaksiya	Valideynlər tərəfindən söylənilən problemli məsələlərə vaxtlı-vaxtında və effektiv reaksiya verir . Valideynlərə qarşı həmişə xoş əhval-ruhiyyəlidir.	Valideynlər tərəfindən söylənilən problemli məsələlərə tez reaksiya verir. Valideynlərə qarşı həmişə xoş əhval-ruhiyyəlidir.	Valideynlər tərəfindən söylənilən problemli məsələlərə gec reaksiya verir. Valideynlərə qarşı həmişə xoş əhval-ruhiyyəlidir.	Valideynlər tərəfindən söylənilən problemli məsələlərə reaksiya vermir. Valideynlərə qarşı həmişə xoş əhval-ruhiyyəli deyildir.

Nəticələrlə tanış etmə	Valideynlərə şagirdlərin akademik nailiyyətləri haqqında şagird konfranslarının,qiymətlər vərəqi vasitəsi ilə və qeyri-formal görüşlər vasitəsi ilə hərtərəfli məlumat çatdırır.Həmçinin, şagirdlərin tərəqqisi haqqında faydalı əks-əlaqə verir.	Şagird konfranslarının və qiymətlər vərəqi vasitəsi ilə valideynlərə şagirdlərin tərəqqisi haqqında hərtərəfli məlumat çatdırır.	Görüş zamanı qiymətləndirmə vərəqindən istifadə edir və valideynlərə şagirdlərin yaxşılaşdırmaya ehtiyacı olan tərəfləri haqqında məlumat verir.	Qiymət vərəqini valideynlərə göndərir.Ümid edirik, zəif tərəfləri özləri müəyyənləşdirəcəklər və onların yaxşılaşdırılması qayğısına qalacaqlar .
Əlaqələrin möhkəmləndirilməsi	Müvəffəqiyyətlə bütün valideynlərlə əlaqə yarada bilir.O cümlədən, əlaqə yaratmaq çətin olan valideynlərlə belə.	Bütün valideynlərlə əlaqə yarada bilir. O cümlədən, əlaqə yaratmaq çətin olan valideynlərlə belə.	Bütün valideynlərlə əlaqəyə çalışır.Lakin, yalnız yüksək akademik göstəriciləri olan şagirdlərin valideynləri ilə müvəfəqiyyətlə əməkdaşlıq edə bilir.	Ümumiyyətlə cəhd etmir,ya da nadir hallarda valideynlərlə əlaqə yaratmağa çalışır.
Resursların tətbiq edilməsi	Tədris prosesinin zənginləşdirilməsi məqsədi ilə valideynlərin könüllülüyündən,ailənin və icmanın başqa resurslarından effektiv istifadə edir.	Ailələrin və icmaların könülüləri ilə əlavə resursların cəlb edilməsi məqsədi ilə əlaqə yaradır.	Valideynlərdən könüllü kimi əməkdaşlıq etməyi və məktəbə əlavə resurslarla yardım göstərməyi xahiş edir.	Ailələrin,yaxud icmaların könüllülük etmələri və əlavə resursların cəlb edilməsi məqsədi ilə əlaqə saxlamır.
VI.Peşəkar davranış: Müəllim etik,mədəniyyət sahəsində hər tərəfli məlumatlara sahib olan ,peşəkar və əməkdaşlıq praktikası ilə hər bir şagirdin təhsili və inkişafına yardım edir				
	Çox effektiv (4)	**Effektiv (3)**	**Yaxşılaşdırmağa ehtiyacı vardır(2)**	**Standartı təmin etmir (1)**
Dərslərə davvamiyyət	Heç zaman,yaxud demək olar ki,heç zaman dərsdən\xidmətdən qalmır (98-100%-lik davamiyyət).	Yüksək davamiyyət göstəricisi vardır (95-97%-lik davamiyyət).	Daim dərsləri keçir (90-96 %-lik davamiyyət).	Tez-tez dərsdən qalır /xidmətdən (davamiyyət - 89 % , yaxud daha az).

Yazılı və şif. əlaqələr	Peşəkar mühitdə düzgün, səliqəli və lakonik söhbət edir və yazır.	Peşəkar mühitdə leksik cəhətdən düzgün danışır və qrammatik yazır.	Peşəkar mühitdə yazarkən və danışarkən periodik olaraq səhvlər edir.	Yazarkən və oxuyarkən tez-tez ixtisas səhvləri edir .
Punktuallıq və dəqiqlik	Peşəkar tapşırıqları həmişə punktual,keyfiyyətli və səhvsiz yerinə yetirir. Məlumatı dəqiq və səhvsiz qeydə alır.	Peşəkar tapşırıqları həmişə vaxtında və keyfiyyətli yerinə yetirir, məlumatları dəqiqliklə qeydə alır.	Bəzi hallarda peşəkar tapşırıqları yerinə yetirmir,yaxud gec yerinə yetirir,yerinə yetirilmiş işlərdə səhvlərə yol verir.	Tez-tez peşəkar tapşırıqları yerinə yetirmir,yaxud gec yerinə yetirir,yerinə yetirilmiş işlərdə səhvlərə yol verir.
Vicdanlılıq	Həmişə etikalı,vicdanlı və səmimidir,səhvsiz mühakimə edir və məlumatların gizliliyini gözləyir.	Etikalı və vicdanlıdır , düşünərək mühakimələr edir və şagirdlər haqqındakıı məlumatların gizliliyini gözləyir.	Periodik olaraq səhv mühakimələr yürüdür, tam vicdanlı deyildir,şagirdlər haqqındakı məlumatların gizliliyini pozur.	Tez-tez qeyri-etik,vicdansız davranır,düzgün olmayan mühakimələrdən istifadə edir və şagirdlər haqqındakı məlumatların gizliliyini gözləmir.
Komanda üzvlüyü	Müəllimlər qrupunun və komitələrinin əhəmiyyətli üzvüdür.Tez-tez könüllü olmaq və əlavə işlər yerinə yetirmək arzusunu bildirir.	Məktəb aktivliklərində cavabdehliyə şərik olur və əlavə işlərin yerinə yetirilməsində iştirak edir.	Xahiş edildiyi hallarda görüşlərdə iştirak edir və əlavə tapşırıqları yerinə yetirir.	Görüşlərdə iştirak etməyə və əlavə tapşırıqları yerinə yetirməyə rədd cavabı verir.
Liderlik	Tez-tez layiqli peşəkar mühakimələr irəli sürür. Həmkarlarına şagirdlərin nəticələrinin yüksəldilməsi qayğısına qalmalarına ilham verici olur.	Məktəb komandasının pozitiv üzvüdür. Həmkarlarına maraqlı ideyalar və düşüncələr təklif edir.	Periodik olaraq məktəbdə mövcud olan praktikanın yaxşılaşdırılması haqqında fikirlər söyləyir.	Nadir hallarda,yaxud haç zaman məktəbdə mövcud olan praktikanın yaxşılaşdırılması haqqında fikirlər söyləyir.

Tövsiyyələrə qarşı açıqlıq	Əks-əlaqələri və tövsiyələri şagirdlərdən, həmkarlarından məmnunuyyətlə qəbul edir və fəalyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə tətbiq edir.	Başqalarının mühakimələrinə diqqətlə qulaq asır və tövsiyyələrə və tənqidə konstruktiv reaksiya verir.	Başqalarının tövsiyyələrinə və mühakimələrinə qulaq asmır ,özünümüdafiə strategiyalarını tətbiq edir.	Tənqidi qəbul etmir və sinif otağında dəyişikliklər edilməsinə dair təkliflərə qarşı durur .
Həmkarları ilə əməkdaşlıq	Həmkarları ilə plan tərtib etmək,ideyaların paylaşdırılması və şagirdlərin nəticələrinin analiz edilməsi məqsədi ilə minimum həftədə bir dəfə görüşür.	Plan tərtib etmək,ideyaların paylaşdırılması və şagirdlərin nəticələrinin analiz edilməsi məqsədi ilə həmkarları ilə əməkdaşlıq edir.	Periodik olaraq şagirdlər və tədrisin haqqında ideyaların paylaşılması məqsədi ilə həmkarları ilə görüşür.	Həmkarları ilə nadir hallarda görüşür.Həmkarları ilə olan söhbəti peşəkar və maarif mövzularına aid deyildir.
Peşəkar inkişaf	Peşəkar inkişafın yeni imkanlarını şəxsi,həmçinin,həmkarlarının inkişafının yüksəldiləsi məqsədi ilə daim axtarıb tapır və tətbiq edir.	Peşəkar inkişafın imkanlarının müxtəlif mənbələrdən axtarıb tapır və tətbiq edir.	Peşəkar inkişaf və sinif otağında yeniliklər edilməsi üçün hazır olduğunu nadir hallarda söyləyir .	Tədris və təhsilin yaxşılaşdırılmasına vacib olan yeniliklərə qarşı açıq deyildir.

Mənbə:Marshall, K. (2014). Teacher Evaluation Rubrics. Retrieved fromhttp://usny.nysed.gov/rttt/teachers-leaders/practicerubrics/Docs/marshall-teacher-rubric-jan-2014.pdf

Əlavə 2. Meəllimin refleksiyasına dair sorğu vərəqəsi

İstiqamət 1. Təşkilatçılıq,qaydalar və prosedurlar	
1.1. Sizin təşkil etdiyiniz sinif mühiti (stolların və stullların düzülüşü,əyani vasitələr,texnologiyalar və s.)təhlükəsizliyə,təhsil üçün uyğun olan mühitə,qarşıya qoyulmuş məqsədlərə və məsələlərə nail olmağa və aktivliklərin maniəsiz həyata keçirilməsinə yardım edir ,yoxsa yox? 1.2. Sinif qaydaları və prosedurlar işlənib hazırlanıbdırmı?Şagirdləri bu qaydalar və proseduralarla tanış edibsinizmi və onların gözlənilməsinin qayğısına qalırsınızmı,yoxsa yox? 1.3. Bu və ya digər tapşırığın yerinə yetirilməsinə dair şagirdlərə şagirdlərə aydın göstərişlər verirsinizmi,yoxsa yox (məs,: verbal,vizual,fiziki nümayiş etdirmək)? Sizin vermiş olduğunuz tapşırığın şagirdlərin necə qavradıqlarını –anladıqlarını yoxlayırsınız,yoxsa yox? 1.4. Şagirdlərin nizam-intizam və davranışları sisteminin mükafatlamdırma və cəzalandırılma mexanizmləri ilə idarə olunması işlənib hazırlanıbdır, yoxsa yox? 1.5. Dərs zamanı təşkilatçılıq məsələlərini(məsələlərin paylanması,şagirdlərin qeydiyyatı və sair) kiçik vaxt sərf etməklə həll edə bilirsinizmi,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Bir-birinə qarşı hörmət göstərirlər; • Təhsil üçün vacib olan resurslarla tez əl qoyurlar; • Sinif qaydalarını və prosedurları gəzləyirlər; • Vaxtdan səmərəli istifadə edirlər; • Nə etmək lazım olduğunu bilirlər; • Təhsil prosesinə cavabdehliyi öz üzərlərinə götürürlər; • Lazım gəldiyi hallarda konfliktin aradan qaldırılması strategiyalarını tətbiq edir.
İstiqamət 2. Pozitiv arşılıqlı əlaqələr	
2.1. Şagirdlərə onlar və onların təhsili qayğısına qaldığınızı göstərirsinizmi,yoxsa yox? 2.2. Şagirdlərinizin maraqlarını,cəhd göstərmələrini və ehtiyaclarını bilirsinizmi və bunları tədris prosesinin planlaşdırılması zamanı nəzərə alırsınızmı,yoxsa yox? 2.3. Müxtəlif hazırlığı olan şagirdlərin nailiyyətlər qazana bilmələri üçün tədrisi müvafiq formada diferensiasiya edirsinizmi,yoxsa yox? 2.4. Əməkdaşlığı,diskussiyanı və şagirdlərin interaksiyasını nəzərə alan sinif aktivlikləri keçirirsinizmi,yoxssa yox? 2.5. Şagirdlərlə və onların valideynləri ilə müvafiq kommunikasiya tezliyi vardırmı,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Bir- birilərinə və müllimlərinə hörmət edirlər; • Bir- biriləri ilə əməkdaşlıq edirlər; • Sinif aktivliklərində v ə qrup işlərində iştirak edirlər; • Komandaçılıq və birlik təcrübələri vardır; • Simpatikdirlər; • Şəxsi hisslərini və təcrübələrini bir-biri ilə paylaşırlar; • Şəxsi düşüncələrini ifadə edirlər.
İstiqamət 3. Cəlbolma və iştirak etmə	
3.1. Şagirdlərə müxtəlif formalı düşüncə (praktiki,analitik,yaradıcı və s.)imkanları verirsinizmi,yoxsa yox? 3.2. Şagirdlərin təhsilə maraqlarının artırılması məqsədi ilə motivasiya strategiyalarından(qarşı çıxmaq,seçim etmək,rəqabət və sair) istifadə edirsinizmi,yoxsa yox)? 3.3. Şagirdlərin maraqlarını və cəlb edilmələrini qoruyub saxlamaq məqsədi ilə tədrisin müxtəlif formalı strategiyalarından və alətlərindən istifadə edirsinizmi,yoxsa yox? 3.4. Şagirdlərə şəxsi maraqlarına görə davranmalarına, seçim etmək,şəxsi maraqlarını,ləyaqətlərini və arzularını ifadə etmək imkanı verirsinizmi,yoxsa yox? 3.5. Sürprizlər və razı qalmaq imkanı olan sinif şəraiti(əzmkarlıq,yumor,yeniliklər imkanı ilə) yarada bilirsinizmi,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Tədris prosesinə enerjili və əzmkarlıqla qoşulublar; • Bu və ya digər məqsədə çatmaq məqsədləri vardır; • Sinif otağında olmaqdan zövq alırlar; • Şəxsi maraqlarını,ideyalarını və görüşlərini ifadə edə bilirlər; • Motivasiyalıdırlar və tapşırıqların yerinə yetirilməsinə oriyentasiya olublar;

	• Müxtəlif düşüncələr üçün şəxsi imkanlarından maksimum istifadə edə bilirlər.
İstiqamət 4. Düşüncə və təhsil mədəniyyəti	
4.1. Müvafiq çətinliklər tərkibli tədrislə şagirdləri dərsə cəlb edə bilirsinizmi?Onlara bu cətinlikləri necə aradan qaldırmalarını öyrədirsinizmi? 4.2. Şagirdlərə yüksək düşüncə qabiliyyətləri üçün nəzərdə tutulmuş tapşırıqlar verirsinizmi? 4.3. Şagirdləri şəxsi ideyalarını və düşüncələrini sübut etmələrini həvəsləndirirsinizmi? 4.4. Şagirdlərə cavablarının dəqiqləşdirilməsi və genişləndirilməsi məqsədi üçün suallar vermək strategiyasından istifadə edirsinizmi? 4.5. Vacib olan suallar ətrafındakı diskussiyaları,dialoqları və debatları həvəsləndirirsinizmi? 4.6. Tənqidi düşüncə ,yaradıcılıq və problemlərin həlli məqsədi üçün texnologiyalardan istifadə edirsinizmi? 4.7. Şagirdlərə hər tərəfli və yüksək səviyyəli düşüncə və təhsil üçün vacib olan strategiyalardan istifadə etməyi öyrədirsinizmi?	Şagirdlər : • Tənqidi düşüncənin müxtəlif formasıdan istifadə edirlər; • Məlumat sevəndirlər; • Təhsilin və düşüncənin müxtəlif strategiyalarından istifadə edirlər; • Şəxsi düşüncələrini sübut edə bilirlər; • Yaxşı düşünülmüş suallar verirlər; • Özlərin cəlb edə bilirlər; • Texnologiyalardan məqsədyönlü istifadə edirlər; • Problemləri həll etmək məqsədi ilə müxtəlif strategiyalardan istifadə edirlər.
İstiqamət 5. Yeni mövzuların tədrisi üçün şagirdlərin hazırlanması	
5.1. Sizin şagirdlərinizin və sinfinizin tədris prosesini müvafiq standartlarına uyğun olaraq planlaşdırırsınızmı,yoxsa yox? 5.2. Standartları aydın tədris məqsədləri formasında formalaşdıra bilirsinizmi,yoxsa yox? 5.3. Dərsi şagirdləri yeni mövzunu əvvəllər öyrəndikləri mövzularla əlaqələndirə bilən təhrikedici və maraq oyadıcı suallarla başlaya bilirsinizmi,yoxsa yox? 5.4. Tədris məqsədlərini işləyib hazırlayarkən şagirdlərin əvvəlki bilklərini,qabiliyyətlərini və maraqlarını nəzərə alırsınızmı, yoxsa yox? 5.5. Şagirdləri tədris mövzusunun mükəmməl qavranılması üçün vacib olan əhəmiyyətli anlayışlarla və terminlərlə əvvəlcədən tanış edirsinizmi,yoxsa yox? 5.6. Şagirdlərə keyfiyyətli işlərin nə olduğunu izah edən məlumatlar verirsinizmi,yoxsa yox(qiymətləndirmə rubrikası,keyfiyyətli işin nümunəsi və sair)? 5.7. Şagirdlərə özlərinin tədris məqsədlərini və onlara nail olma planını tərtib etməyə təkan verirsinizmi,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Tədris məqsədlərini anlayır və öz sözləri ilə ifadə edə bilirlər. • Tədris məqsədlərininə dair suallar verirlər; • Bilirlər ki,nəyi etməyi bacarmalıdırlar və şəxsi biliklərini və qabiliyyətlərini necə nümayiş etdirə bilərlər; • Mövzunun müvafiq terminlərini bilirlər və tətbiq edirlər; • Yeni mövzu ilə əlaqədar olan əvvəlki təcrübələrini-biliklərini yada salırlarişləyib; • Tədris mövzususunun mənası və tədris məqsədləri haqqında suallar işləyib hazırlayırlar/suallar verirlər; • Tədris məqsədlərinə nail olma planı işlənib hazırlanmışdır və həyata keçirirlər.
İstiqamət 6. Yeni mövzunun tədrisi	
6.1. Dərsləri və tədris mövzularını elə planlaşdırırsınızmı ki,mövzunun maksimum effektiv tədris edilməsi mümkün olsun,yoxsa yox? 6.2. Mövzunun tədrisi zamanı rəngarəng informasiyalardan istifadə edirsinizmi, yoxsa yox? 6.3. Mövzunun tədrisi zamanı yüksək səviyyəli kommunikasiya bacarıqlarından istifadə edirsinizmi,yoxsa yox (məs.: ekspres ifadə formasından,zəngin söz yığımından və sair)?	Şagirdlər: • Yeni mövzunun mənasını aktiv işlədəcəklər(suallar verəcəklər,informasiyaları qeyd edəcəklər və sair); • Əsas ideyanı və əhəmiyyətli detalları tanıyacaqlar;

6.4. Dərsin tez qavranılan,maraqlı və yaddaqalan olması üçün prezentasiyanın müxtəlif formalarından istifadə edirsinizmi(vizual,dram,ifadəli oxu və sair),yoxsa yox? 6.5. Şagirdlərə qavrama qabiliyyətlərinə və proseslərin daha yaxşı anlaşılmalarına yardım etmək üçün modelləşdirmə və ucadan fikirləşmək strategiyalarından istifadə edirsinizmi,yoxsa yox ? 6.6. Şagirdlər tərəfindən mövzunun qavranılması-anlaşılmasını yoxlamaq məqsədi ilə inkişafetdirici qiymətləndirmənin müxtəlif strategiyalarından istifadə edirsinizmi,yoxsa yox (göstəriş,sorğu-sual, „bəli/yox“cavab baratları , „dörd künc“ və sair)? 6.7. Tədris prosesinin daha rəngarəng olması üçün mövcud olan məktəbdən xaric resurslardan istifadə edirsinizmi,yoxsa yox (ekskursiyalar,dəvət edilmiş qonaqlar və sair)? 6.8. Şagirdlərə əsas sualların və onun tərkib hissəsinin detallarının qavranılmasına müxtəlif strategiyalardan istifadə etməklə yardım edirsinizmi,yoxsa yox (qeydlər etmək,yekunlaşdırmaq,qrafik sxemlər və sair).	• Şəxsi təhsil prosesləri haqqında danışacaqlar; • Öyrəndikləri mövzunu yekunlaşdıra biləcəklər; • Qazandıqları bilikləri gündəlik həyatla əlaqələndirə biləcəklər.
İstiqamət 7. Təhsilin dərinləşdirilməsi	
7.1. Şagirdlərə hər bir mərhələdə şəxsi inkişafının qiymətləndirilməsinə yardım etmək üçün təhsil prosesi zamanı əhəmiyyətli mərhələləri bir-birindən ayırırsınızmı,hər mərhələdə nail olunacaq nəticəni müəyyənləşdirirsinizmi və müxtəlif inkişafetdirici qiymətləndirmədən istifadə edirsinizmi,yoxsa yox? 7.2. Şəxsi biliklərinə refleksiya etməyi bacarmaq və onun sonrakı dərinləşdirilməsi üçün şagirdlərə mövzunun mənasına əsaslanan yazılı tapşırıqlar verirsinizmi,yoxsa yox? 7.3. Şəxsi biliklərini və qabiliyyətlərini yaxşılaşdırmağı və dərinləşdirməyi bacarmaları üçün şagirdlərə aydın və təsviri əks-əlaqə verirsinizmi,yoxsa yox? 7.4. Şagirdlərin təhsilinin yazşılaşdırılması məqsədi üçün heterogen və homogen qruplaşmalardan istifadə edirsiniizmi, yoxsa yox(şagirdlərin imkanlarına,maraqlarına,təhsilin üsuluna əsasən və sair qruplaşdırılması)? 7.5. Təhsil prosesində çalışmaların və təhsilin yaxşılaşdırılması məqsədi üçün müxtəlif resurslardan istifadə edirsinizmi,yoxsa yox(manipulyativlər,modellər,təhsil mərkəzləri və sair)? 7.6. Şagirdlərə yeni öyrənilmiş biliyin diskussiyalar və tənqidi qavrayış aktivlikləri ilə işlənilməsinə imkan verirsinizmi,yoxsa yox? 7.7. Şagirdlərə çalışmaq və təhsilin möhkəmləndirilməsi üçün məqsədli və müvafiq ev tapşırıqları verirsinizmi,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Fərqləndirə biləcəklər,nəyi bilirlər,nəyi bilmirlər və nəyi öyrənmələri vacibdir; • Çalışacaqlar-məşq edəcəklər; • Yazmaq və qavramaq strategiyalarını tətbiq edəcəklər; • Cəhd etməni nümayiş etdirəcəklər; • Təhsil prosesində bir-birinə yardım edəcəklər; • Aldıqları əks-əlaqəni şəxsi nailiyyətlərini qiymətləndirmək və yaxşılaşdırmaq üçün tətbiq edəcəklər; • Tənqidi qavrayacaqlar-ideyaları araşdıracaqlar,onları sintez edəcəklər,izahatlar verəcəklər,hipotezlər formalaşdıracaqlar.
İstiqamət 8. Təhsilin praktiki tətbiqi	
8.1. Sizin yekunlaşdırıcı qiymətləndirməniz təhsil məqsədlərinə və gözlənilən nəticələrə uyğundurmu,yoxsa yox ? 8.2. Sizin işləyib hazırladığınız qiymətləndirmə instrumentləri-alətləri şagirdlərdən biliklərin başqa-başqa istiqamətlərə transferini tələb edirmi? 8.3. Şagirdləri onların maraqlarına səbəb olan və həmçinin real situasiyalarla bağlı olan başqa-başqa tədqiqat aktivliklərinə qoşursunuzmu,yoxsa yox? 8.4. Şagirdlərə şəxsi tapıntılarını təqdim etmək və şəxsi düşüncələrini müdafiə etmək imkanı verirsinizmi,yoxsa yox?	Şagirdlər: • Öz təhsil proseslərini planlaşdırırlar; • Şəxsi işlərinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq məqsədi üçün onları analiz edirlər və dəyişiklər artırırlar; • Şəxsi işlərində dəyişiklər edən zaman müəllimin onlara etdiyi əks-əlaqəsini nəzərə alacaqlar;

8.5. Şagirdlərə onlara verilmiş tapşırıqların tələbatlarının analiz edilməsini və yerinə yetirilməsini bacarmaları üçün planlaşdırmaqda,düşüncə və özünüqiymətləndirmə qabiliyyətlərinin inkişafında yardım edirsinizmi,yoxsa yox? 8.6. Şagirdlərə onlar haqqında nə gözləntiləriniz olduğunu qavramalarına yardım edirsinizmi və onlara effektiv və konstruktiv əks-əlaqə təklif edirsinizmi, yoxsa yox? 8.7. Şagirdlərin öz imkanlarını müxtəlif sahələrdə göstərə bilmələri üçün qiymətləndirmənin tapşırıqlarını diferensiasiya edirsinizmi,yoxsa yox?	• Keyfiyyətə nəzarət etmək üçün rubrikalardan və başqa alətlərdən istifadə edəcəklər; • Yüksək keyfiyyətli işlər yaradacaqlar; • Şəxsi işlərini təqdim edəcəklər və izah edəcəklər; • Şəxsi işləri ilə fəxr edəcəklər.

Mənbə: Məktəb bazasında müəllimlərin peşəkar inkişafı. (2014). Tbilisi: Müəllimlərin Peşəkar İnkişafının Milli Mərkəzi

Əlavə 3. Peşəkar planlaşdırmanı və məqsədlərin işlənməsini təsvir edən protokolun forması

Peşəkar planlaşdırmanın və məqsədlərin işlənməsinin protokolu	
Görüşün tarixi :	
Məktəb direktoru :	
Müəllim:	Tədris fənni:
	Tədris sinifləri:
Müəllimin praktikasının güclü tərəfləri:	
Müəllimin praktikasının yaxşılaşdırılası ehtiyacları:	
İxtisasın yaxşılaşdırılması üçün planlaşdırılmış tədbirlər və aktivlilər :	

Əlavə 4. Müəllimin özünüqiymətləndirmə forması

Müəllimin özünüqiymətləndirmə forması					
Müəllimin adı və soy adı: Tədris fənni: Tədris sinifləri: Özünü qiymətləndirmə periodu: ***Göst□riş :*** *Forma mü□llimin qiym□tl□ndirilm□si rubrikası □sasında doldurulur. H□r bir istiqam□t üzr□ □traflı m□lumat mü□llimin qitm□tl□ndirilm□si rubrikasında verilmişdir.*					
Özünüqiymətləndirmə rubrikası əsasında					
İstiqamət		4	3	2	1
I.Tədris prosesinin planlaşdırılması	Peşəkar bilik				
	Fənn standartının nəzərə alınması				
	Tematik planın işlənməsi				
	Qiymətləndirmənin planlaşdırılması				
	Çətinliklərin əvvəlcədən nəzərə alınması				
	Dərsin planlaşdırılması				
	Şagirdlərin cəlb edilməsi				
	Resursların tətbiq edilməsi				
	Tədrisin diferensiasiyası				
	Ətraf mühitin planlaşdırılması				
II.Sinfin idarə edilməsi	Yüksək gözləntilər				
	Şagirdlərlə münasibəti				
	Bir-birinə qarşılıqlı hörmətə etməyə yardım göstərmək				
	İctimai-emosional klimat				
	Sinif qaydaları və köhnə qaydalara riayyət etmə				
	Şagirdlərlərin cavabdehliyi				
	Vaxtın idarə edilməsi				
	Qayda pozuntularının qarşısının alınması				
	Şagirdlərlərin həvəsləndirilməsi				
III.Tədris	Yüksək gözləntilər				
	Bacarıqlılıq və imkanların tam tətbiq edilməsi				
	Tədris məqsədləri ilə tanış etmək				
	Əlaqələr yaratmaq				
	Mövzunun təqdim edilməsi				
	Metodların tətbiq edilməsi				
	Şagirdlərin cəlb edilməsi				
	Tədrisin diferensiasiyası				
	Tədris yekunlaşdırılması				
IV.Qiymətləndirmə	Qiymətləndirmənin kriteriumları				
	Diaqnostik qiymətləndirmə				
	Qavramanın yoxlanılması				
	Şagirdlərin özünüqiymətləndirməsi				
	Nailiyyətlərin tanınması				

	Aralıq qiymətləndirmə				
	Ehtiyaclara tərəfkeşlik				
	Nəticələrin analizi				
	Tədrisə refleksiya				
V.Cəmiyyətin və ailənin cəlb edilməsi	Ailəyə hörmət				
	Yüksək gözləntilər				
	Gözləntilərlə tanışlıq				
	Pozitiv komunikasiya				
	Cəlb olunmaya yardım etmək				
	Ev tapşırıqları				
	Vaxtında reaksiya vermə				
	Nəticələrin tanış edilməsi				
	Komunikasiyaların yaradılması				
	Resursların tətbiq edilməsi				
VI.Peşəkar davranış	Dərsdə iştirak etmə				
	Şifahi və yazılı komunikasiya				
	Punktuallıq və dəqiqlik				
	Ədalətli araşdırma-müzakirə				
	Komanda üzvlülüyü				
	Liderlik				
	Təkliflərə qarşı açıqlıq				
	Həmkarları ilə əməkdaşlıq				
	Peşəkar inkişaf				
Əsas nailiyyətlər:					
Əsas məsləhətlər:					
Peşəkarlığın yaxşılaşdırılması üçün həyata keçirilmiş tədbirlər və aktivliklər:					
Gələcək məqsədlər:					

Əlavə 5. Müəllimin illik qiymətləndirilməsinin forması

Müəllimin illik qiymətləndirilməsinin hesabatı

Direktorun adı və soyadı:

Müəllimin adı və soyadı:
Tədris fənni: Tədris sinfi:
Qiymətləndirmə periodu:

Dərslərin müşahidə edilməsi haqqında

#	Tarixi	Vaxt	Fənn	Sinif	Müşahidə forması	
					Formal	Xəbərdarlıq sız

Rubrikası əsasında qiymətləndirmə

İstiqamət		4	3	2	1
I. Tədris prosesinin planlaşdırılması	Peşəkar bilik				
	Fənn standartının nəzərə alınması				
	Tematik planın işlənməsi				
	Qiymətləndirmənin planlaşdırılması				
	Çətinliklərin əvvəlcədən nəzərə alınması				
	Dərsin planlaşdırılması				
	Şagirdlərin cəlb edilməsi				
	Resursların tətbiq edilməsi				
	Tədrisin diferensiasiyası				
	Ətraf mühitin planlaşdırılması				
	İstiqamətin yekun balı				
II. Sinfin idarə edilməsi	Yüksək gözləntilər				
	Şagirdlərlə münasibəti				
	Bir-birinə qarşılıqlı hörmətə etməyə yardım göstərmək				
	İctimai-emosional klimat				
	Sinif qaydaları və köhnə qaydalara riayyət etmə				
	Şagirdlərlərin cavabdehliyi				
	Vaxtın idarə edilməsi				
	Qayda pozuntularının qarşısının alınması				
	Şagirdlərlərin həvəsləndirilməsi				
	İstiqamətin yekun balı				
III. Tədris	Yüksək gözləntilər				
	Bacarıqlılıq və imkanların tam tətbiq edilməsi				
	Tədris məqsədləri ilə tanış etmək				
	Əlaqələr yaratmaq				

	Mövzunun təqdim edilməsi				
	Metodların tətbiq edilməsi				
	Şagirdlərin cəlb edilməsi				
	Tədrisin diferensiasiyası				
	Tədris yekunlaşdırılması				
	İstiqamətin yekun balı				
IV. Qiymətləndirmə	Qiymətləndirmənin kriteriumları				
	Diaqnostik qiymətləndirmə				
	Qavramanın yoxlanılması				
	Şagirdlərin özünüqiymətləndirməsi				
	Nailiyyətlərin tanınması				
	Aralıq qiymətləndirmə				
	Ehtiyaclara tərəfkeşlik				
	Nəticələrin analizi				
	Tədrisə refleksiya				
	İstiqamətin yekun balı				
V. Cəmiyyətin və ailənin cəlb edilməsi	Ailəyə hörmət				
	Yüksək gözləntilər				
	Gözləntilərlə tanışlıq				
	Pozitiv komunikasiya				
	Cəlb olunmaya yardım etmək				
	Ev tapşırıqları				
	Vaxtında reaksiya vermə				
	Nəticələrin tanış edilməsi				
	Komunikasiyaların yaradılması				
	Resursların tətbiq edilməsi				
	İstiqamətin yekun balı				
VI. Peşəkar davranış	Dərsdə iştirak etmə				
	Şifahi və yazılı komunikasiya				
	Punktuallıq və dəqiqlik				
	Ədalətli araşdırma-müzakirə				
	Komanda üzvlülüyü				
	Liderlik				
	Təkliflərə qarşı açıqlıq				
	Həmkarları ilə əməkdaşlıq				
	Peşəkar inkişaf				
	İstiqamətin yekun balı				
Ümumi orta bal(istiqamətlərin yekun ballarının cəmi / 6)					
Əsas nailiyyətlər:					
Əsas məsləhətlər:					

Peşəkarlığın yaxşılaşdırılması üçün həyata keçirilmiş tədbirlər və aktivliklər:
Qiymətləndirməyə cəlb edilmiş üçüncü şəxsin adı və soy adı və imzası (Belə şəxsin olduğu halda): ..... Müəllimin imzası : ..... Direktorun imzası : .....

Əlavə 6. Oxunun tədrisi: Dərsin müşahidə forması (I sinif)

Müşahidəçi:	Tarix:	Vaxt:
Müəllim:	Sinif:	
Sinif:	Şagirdlərin sayı:	
Dərsin mövzusu:	Dərsin məqsədi:	

Cədvəlin birinci sütununda müəllimin və şagirdin aktivlikləri göstərilmişdir. ər bir aktivliyin qarşısındakı ikinci sütunda müvafiq qiymətləndirməni aşağıda verilmiş təlimata əsasən yazın.Üçüncü sütunda isə aktivliyi təsvir edin.	
Bəli	Aktivlik tamamilə həyata keçirildi.
Qismən	Aktivlik tam həyata keçirilmədi.
Yox	Aktivlik ümumiyyətlə həyata keçirilmədi.

Aktivlik	Qiymətləndir-mə	Aktivliyin təsviri
I Komponent : Dərsin gedişi		
I Faza – Tam		
Müəllim yeni dərsi\mövzunu və dərsin məqsədini maraqlı və keyfiyyətli formada uşaqlara təqdim edir.	Bəli Qismən Yox	
Müəllimin yardımı ilə uşaqlar əvvəlki biliklərini aktivləşdirdilər.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim maraqlı mətn təqdim edir(böyük kitab,mövzu üzrə poster,dil praktikasına əsasən yazılmış mətn,mahnı və sair). əllimin yardımı ilə şagirdlər mətni araşdırırlar,suallar verirlər,təxminlər söyləyirlər və gözləntiləri formalaşdırırlar.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim oxunun nümayiş aktivliyini həyata keçirir (səlist,ifadəli səslə uşaqlardan soruşur).	Bəli Qismən Yox	
Müəllim birgə oxu aktivliyini həyata keçirir (xorda oxumaq,əks-səda ilə oxumaq və sair).	Bəli Qismən Yox	
Müəllim şagirdlərin şifahi söyləmək qabiliyyətlərinin inkişafetdirici müxtəlif formalı aktivliklərini işə salır(məsələn:mövzu ətrafında söhbət,ifadəli oxu,sözlərin izahı və sair).	Bəli Qismən Yox	
II Faza – Hissələr		

Müəllimin yardımı ilə şagirdlər mövzunu cümlələrə\frazalara ayırırlar;cümlələrdən mətn tərtib edirlər.	Bəli Qismən Yox	
Müəllimin yardımı ilə şagirdlər cümlələri tərkib hissələrinə ayırırlar və cümlələr tərtib edirlər.	Bəli Qismən Yox	
Müəllimin yardımı ilə şagirdlər sözləri tərkib hissələrinə ayırırlar və sözlər tərtib edirlər.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim ,,sözlər divarı"nı yeni,vacib-əsas sözlərlə doldurur.	Bəli Qismən Yox	
III Faza - Tam		
Şagirdlər müəllimin yardımı ilə yeni biliklərinin-qabiliyyətlərinin möhkəmləndirilməsi üçün başqa-başqa çalışmaları yerinə yetirirlər(sinif çalışmaları).	Bəli Qismən Yox	
Şagirdlər müxtəlif formal aktivlikləri fəaliyyətə gətirməklə yeni öyrəndikləri hərfləri və sözləri tam mətnlərdə istifadə edirlər (diskusiya, yazı,rəsm çəkmək,oyun keçirmək və sair).	Bəli Qismən Yox	
Müəllimin yardımı ilə şagirdlər yeni öyrəndiklərini yekunlaşdırırlar (söhbət/yazı).	Bəli Qismən Yox	
Müəllim şagirdlərə şagirdlərin imkanlarına və tələbatlarına müvafiq olan ev tapşırıqları verir (şagirdlərdə sıxıntılar yaratmayan-çətin olmayan) .	Bəli Qismən Yox	
II Komponent: Tədris mühiti və resurslar		
Sinifdə faydalı tədris ləvazimatları vardır:əlifbanın hərfləri , sözlər divarı,dil praktikası\birgə yazı ilə tərtib edilmiş mətnlər,şagirdlər tərəfindən tərtib edilmiş mətnlər\kitablar,ədəb qaydaları ,tədris posterləri,kitablar,jurnallar və sair.	Bəli Qismən Yox	
Dərs təlim –tədrisin müxtəlif formalarını özündə cəmləşdirir:bütün sinif,cütlüklər,qruplar,fərdi iş.Müəllim interaksiyanı və bir-birini öyrətməni həvəsləndirir.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim müxtəlif formal ,şagirdlər üçün uyğun olan əlavə resurslardan istifadə edir (oxu kitabları,aktivliklər baratları,posterlər,əyani vasitələr,oyuncaqlar və sair).	Bəli Qismən Yox	
G-PriEd-in yardımçı tədris resurslarının tətbiqi		
Müəllim dərs zamanı G-PriEd-in yardımçı əlavə vasitələrindən istifadə edir (əlavə oxu kitabları,aktivliklər baratları,posterlər,sözlərin şimşək baratlarından və sair).	Bəli Qismən Yox	

Əgər müşahidə zamanı müəllim yuxarıdakı materiallardan heç birini tətbiq etmədisə,əks əlaqə zamanı ona aşağıdakı sualları verin:		
G-PriEd-in yardımçı tədris resurslarını tətbiq edirsinizmi,yoxsa yox? (Xahiş edirik müvafiq xananı rəngləyəsiniz).	Bəli Yox	(,,Bəli" cavabı zamanı növbəti suallara keçin)
		Əlavə oxu üçün kitablar

<table>
<tr><td colspan="3">Hansı yardımçı materiallardan istifadə edirsiniz? (Xahiş edirik müvafiq materialı rəngləyəsiniz).</td><td>Aktivliklər baratları
Sözlərin şimşək baratları</td></tr>
<tr><td colspan="4">III Komponent: İnkişafetdirici qiymətləndirmə</td></tr>
<tr><td colspan="3">Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin müxtəlif formasını tətbiq edir .</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin hansı formasını,yaxud vasitələrini tətbiq edir?</td><td>1. Diaqnostik test</td><td>9. Daxili və xarici dairələr</td><td>17. Yekunlaşdırıcı baratlar</td></tr>
<tr><td>2. Şagirdlərlə intervyu</td><td>10. Fikitləş-cütlən-paylaş</td><td>18. Gündəlik</td></tr>
<tr><td>3. Tapşırıqlar</td><td>11. Suallar vermək</td><td>19. Posterlər</td></tr>
<tr><td>4. Layihələr</td><td>12. “Bəli/Yox“baratları</td><td>20.Künclər</td></tr>
<tr><td>5. Qısa qeydlər</td><td>13. Əl işarələri</td><td>21. Kvizilər</td></tr>
<tr><td>6. Şagirdin portfolyosu</td><td>14. Qrafiki sxemlər</td><td rowspan="3">Başqa (Xahiş edirik göstərəsiniz)</td></tr>
<tr><td>7. Sinif diskusiyaları</td><td>15. Bilirəm-bilmək istəyirəm-öyrəndim</td></tr>
<tr><td>8. Prezentasiyanın qiymətləndirilməsi</td><td>16. 3-2-1</td></tr>
<tr><td colspan="3">Müəllim şagirdlərə konstruktiv əks əlaqə verir.</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td></tr>
<tr><td colspan="3">Müəllim tədrisinin\inkişafın monitorinqi məqsədi ilə şagirdlərin işlərini müşahidə edir və öz iş dəftərində qeydlər edir (monitorinq dəftəri).</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td></tr>
</table>

Müəllimlər üçün əks-əlaqənin paylaşması
Əvvəlki müşahidələr zamanı məsləhət görülmüş tövsiyələr (onların olduğu halda):
Dərsin iki güclü tərəfi :
Dərsin yaxşılaşdırılmağa ehtiyacı olan iki tərəfi:
Məsləhət görülmüş tövsiyyələr:
Əlavə göstərişlər:

Əlavə 7. Oxunun tədrisi: Dərsin müşahidə forması (II -VI sinif)

Müşahidəçi:	Tarix:	Vaxt:
Müəllim:	Sinif:	
Sinif:	Şagirdlərin sayı:	
Dərsin mövzusu:	Dərsin məqsədi:	

Cədvəlin birinci sütununda müəllimin və şagirdin aktivlikləri göstərilmişdir. Hər bir aktivliyin qarşısındakı ikinci sütunda müvafiq qiymətləndirməni aşağıda verilmiş təlimata əsasən yazın.Üçüncü sütunda isə aktivliyi təsvir edin.	
Bəli	Aktivlik tamamilə həyata keçirildi.
Qismən	Aktivlik tam həyata keçirilmədi.
Yox	Aktivlik ümumiyyətlə həyata keçirilmədi.

Aktivlik	**Qiymətləndir -mə**	**Aktivliyin təsviri**
I Komponent : Dərsin gedişi		
I Faza –Oxuya qədərki faza		
Müəllim oxunacaq mətni\kitabı şagirdlərlə birlikdə müzakirə edir. Şagirdlər əvvəlki biliklərini aktivləşdirirlər,təxminlər söyləyirlər,suallar verirlər,gözləntiləri formalaşdırırlar.Onlar öyrəniləcək mövzunu özlərinin təcrübələri və və ətraf mühitlə əlaqələndirməyə çalışırlar.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim şagirdləri onların mətndə rast gələcəkləri əhəmiyyətli(əsas),yaxud çətin söz ifadələri\anlayışları üzərində çalışdırır .	Bəli Qismən Yox	
Müəllim şagirdlərə tətbiq ediləcək strategiyaları xatırladır,yaxud oxunun strategiyasını modelləşdirir.	Bəli Qismən Yox	
Oxu fazası		
Səlist oxu və\yaxud sərbəst oxu zamanı şagirdlər oxunun və ayrı-ayrı söz ehtiyatlarının üzərində işləməyin effektiv strategiyasını tətbiq edirlər (təxminlərin yenidən yoxlanması,suallar vermək və cavabların axtarılması,yekunlaşdırma,əyaniləşdirmə,nəticələr çıxarmaq,qeydlər etmək,sxemlərin doldurulması və sair).	Bəli Qismən Yox	

Müəllim lazım gəldiyi hallarda,bütün siniflə,yaxud şagirdlərin müəyyən hissəsi ilə səlist(qayda ilə)\vərdiş halına keçmiş (nümunəvi oxu,təkrar oxumaq,cütlüklərdə oxumaq,bir-birinə oxumaq və sair) aktivliklər tətbiq edir.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim şagirdlərin işlərini müşahidə edir; konkret göstərişlərlə və tövsiyyələrlə oxu zamanı çətinlikləri olan ,yaxud qavrama-anlamada çətinlik çəkən şagirdlərə yardım edir.	Bəli Qismən Yox	
Oxudan sonra		
Şagirdlər müəyyən səviyyəli\çətinlikli suallar və sinif tapşırıqları üzərində işləyirlər.Müxtəlif formal aktivliklərə (yazmaq,rəsm çəkmək,oyunlar keçirmək və sair)qoşmaq yolları ilə müəllim şagirdlərə yeni bilikləri \qabiliyyətləri müxtəlif kontekstdə tətbiq etməyə təkan verir .	Bəli Qismən Yox	
Şagirdlər yeni ideyaları və anlayışları yekunlaşdırırlar,nəticələr çıxarırlar,oxuduqları məlumatları oz həyat təcrübələri və başqa mövzularla əlaqələndirirlər.Şagirdlər müxtəlif formalı diskusiyalar nəticəsində oxuduqları mətni\kitabı dərindən və tənqidi şəkildə dərk edəcəklər.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim və şagirdlər mətn üzərində mətn üzərində işlədiklərinin nəticələrini və prosesi yekunlaşdırırlar\ qiymətləndirirlər (Nə öyrəndik?Necə öyrəndik?) .	Bəli Qismən Yox	
II Komponent: Tədris mühiti və resurslar		
Müəllim başqa-başqa formalı,şagirdlərə uyğun olan ,əlavə vasitələrdən istifadə edir(oxunacaq mətnlər,sxemlər\diaqramlar,söz ehtiyatları-lüğətlər,posterlər ,əyani vasitələr və sair).	Bəli Qismən Yox	
Müəllim sinfin yoluna qoyulmasına yardımçı olan interaksiyanı,əməkdaşlığı və bir-birini öyrətməni həvəsləndirir.	Bəli Qismən Yox	
Sinif otağında ,,Kitablı tədris mühiti" (sinif işləri üçün əlverişli olan ləvazimatlar ,şagitdlərin əl işlərini düzmək və bəzəmək üçün yer) yaradılıbdır.	Bəli Qismən Yox	
Müəllim diferensiasiya elementlərini tətbiq edir.Sinifdə şagirdlərin hazırlığına və tələbatlarına uyğun olan qruplar təşkil edilmişdir.Qruplar müəllimdən müvafiq təlimatlar,izahatlar,tapşırıqlar,tədris mövzuları\kitablar ,skofoldinq-yardım alırlar.	Bəli Qismən Yox	
Dərs təlim-tədrisin müxtəlif formalarını özündə cəmləşdirir:bütün sinif,cütlüklər,qruplar,fərdi iş.	Bəli Qismən Yox	
G-PriEd-in yardımçı tədris resurslarının tətbiqi		

<table>
<tr><td colspan="2">Müəllim dərs zamanı G-PriEd-in müxtəllif yardımçı tədris vasitələrindən : əlavə oxu kitabları,aktivliklər baratları,uşaqlar üçün qəzet,posterlər və sair istifadə edir.</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="5">Əgər dərs zamanı müəllim yuxarıdakı materiallardan heç birini istifadə etmədisə,əks-əlaqə zamanı ona aşağıdakı sualları verin:</td></tr>
<tr><td colspan="2">G-PriEd-in yardımçı tədris materiallarından istifadə edirsinizmi? (Xahiş edirik müvafiq xananı rəngləyəsiniz).</td><td>Bəli
Yox</td><td colspan="2">(,,Bəli “ cavabı zamanı növbəti suala keçin)</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="4">Hansı yardımçı tədris materiallarından istifadə edirsiniz? (Xahiş edirik müvafiq xananı rəngləyəsiniz).</td><td colspan="2">Əlavə oxu kitabları</td></tr>
<tr><td colspan="2">Posterlər</td></tr>
<tr><td colspan="2">Aktivliklər baratları</td></tr>
<tr><td colspan="2">Uşaqlar üçün qəzet</td></tr>
<tr><td colspan="5">III Komponent: İnkişafetdirici qiymətləndirmə</td></tr>
<tr><td colspan="2">Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin müxtəlif formasını tətbiq edir .</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="9">Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin hansı formasını,yaxud vasitələrini tətbiq edir?</td><td>1. Diaqnostik test</td><td colspan="2">9. Daxili və xarici dairələr</td><td>Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin hansı formasını,yaxud vasitələrini tətbiq edir?</td></tr>
<tr><td>2. Şagirdlərlə intervyu</td><td colspan="2">10. Fikitləş-cütlən-paylaş</td><td></td></tr>
<tr><td>3. Tapşırıqlar</td><td colspan="2">11. Suallar vermək</td><td></td></tr>
<tr><td>4. Layihələr</td><td colspan="2">12. “Bəli/Yox“baratları</td><td></td></tr>
<tr><td>5. Qısa qeydlər</td><td colspan="2">13. Əl işarələri</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">6. Şagirdin portfolyosu</td><td colspan="2">14. Qrafiki sxemlər</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>7. Sinif diskusiyaları</td><td colspan="2">15. Bilirəm-bilmək istəyirəm-öyrəndim</td></tr>
<tr><td>8. Prezentasiyanın qiymətləndirilməsi</td><td colspan="2">16. 3-2-1</td></tr>
<tr><td colspan="3">Müəllim şagirdlərə konstruktiv əks əlaqə verir.</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Müəllim tədrisinin\inkişafın monitorinqi məqsədi ilə şagirdlərin işlərini müşahidə edir və öz iş dəftərində qeydlər edir (monitorinq dəftəri).</td><td>Bəli
Qismən
Yox</td><td></td></tr>
</table>

Müəllimlər üçün əks-əlaqənin paylaşması
Əvvəlki müşahidələr zamanı məsləhət görülmüş tövsiyələr (onların olduğu halda):
Dərsin iki güclü tərəfi :
Dərsin yaxşılaşdırılmağa ehtiyacı olan iki tərəfi:
Məsləhət görülmüş tövsiyyələr:
Əlavə göstərişlər:

Əlavə 8. Riyaziyyatın konstruktivistik-diferensiasiyalı tədrisi: Müşahidə forması (I -VI siniflər)

Müşahidəçi:	Tarix:	Vaxt:
Müəllim:	Sinif:	
Sinif:	Şagirdlərin sayı:	
Dərsin mövzusu:	Dərsin məqsədi:	

Cədvəlin birinci sütununda müəllimin və şagirdin aktivlikləri göstərilmişdir. Hər bir aktivliyin qarşısındakı ikinci sütunda müvafiq qiymətləndirməni aşağıda verilmiş təlimata əsasən yazın.Üçüncü sütunda isə aktivliyi təsvir edin.	
Bəli	Aktivlik tamamilə həyata keçirildi.
Qismən	Aktivlik tam həyata keçirilmədi.
Yox	Aktivlik ümumiyyətlə həyata keçirilmədi.
Q/r	Aktivlik həyata keçirilmədi,çünki,dərsə uyğun deyildir

Aktivlik	**Qiymətləndir-mə**	**Aktivliyin təsviri**
Komponent I: İlkin faza		
Müəllim öyrəniləcək dərsi\mövzunu şagirdlərə təqdim edir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərə əvvəlki biliklərin\təcrübələrin aktivləşdirilməsinə yardım edir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdləri müxtəlif hazırlıq səviyyələrinə görə qruplara ayırır və hər qrupa müvafiq tapşırıq verir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərin hazırlığını qiymətləndirir .	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim öyrəniləcək mövzunu şagirdlərin ilkin bilik-təcrübələri ilə əlaqələndirir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Komponent II. Ərzində		

Müəllim şagirdləri öyrəniləcək yeni mövzu ilə əlaqədar olan riyazi razılaşmalar toplusu ilə(terminlər,simvollar,yol verilənlər-xətalar,tədris ləvazimatlarının tətbiqi)tanış edir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdləri öyrəniləcək tapşırıqların məqsədi ilə tanış edir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim problemlərin həlli yollarını modelləşdirir (aydın təlimat verir və şagirdlərin onu anlayıb-anlamadıqlarını yoxlayır).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdləri fərqli hazırlıq səviyyələrinə görə qruplara ayırır və hər qrupa müvafiq tapşırıqlar verir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Şagirdlər tapşırıqları müstıqil yerinə yetirirlər (yeni biliklər qururlar).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərin işlərini müşahidə edir və lazım gəldiyi hallarda onlara yardım edir(skofoldinq tətbiq edir).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərdən xahiş edir ki, yerinə yetirilən tapşırıq haqqında fikirləşsinlər və mühakimə yürütsünlər və və onların qavrama-anlamalarını yoxlayır(müxtəlif səviyyəli suallar vasitəsi ilə).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərdən xahiş edir ki,şəxsi mühakimələrini dərslikdəki mövzu ilə müqayisə etsinlər (qərarları və təxminləri).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Komponent III. Sonrakı		
Müəllim şagirdlərdən xahiş edir ki,yeni qazanılmış bilikləri müxtəlif strategiyaların yardımı ilə başqa-başqa kontekstdə tətbiq etsinlər (tekst məsələlərinin həlli,diskusiya,yazı,şəkil çəkmək və sair).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdləri fərqli hazırlıq səviyyələrinə görə qruplara ayırır və hər qrupa müvafiq tapşırıqlar verir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərin qavrama-anlama prosesini müşahidə edir və nəticələri qeyd edir.	Bəli Qismən Yox Q/r	

Müəllim şagirdlərin bacarıq-qabiliyyətlərini və biliklərini qiymətləndirir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Komponent IV: Tədris mühiti və resurslar		
Müəllim tədrisin müxtəlif formal əlavə ləvazimatlarından istifadə edir (modellər,sxemlər/diaqramlar,posterlər və başqa əyani vasitələr).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim interaksiyanı və şagirdlərin bir-birini öyrətmələrini həvəsləndirir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Dərs təlim- tədrisin müxrəlif formalarını özündə cəmləşdirir: bütün sinif,cütlüklər,qruplar,fərdi iş .	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim şagirdlərə konstruktiv əks-əlaqə verir.	Bəli Qismən Yox Q/r	
Kmponent V: İnkişafetdirici qiymətləndirmə		
Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin müxtəlif formalarından istifadə edir (1 –heç bir formasını; 2 –bir, yaxud ikiformasını, 3 –üç,yaxud daha çox formasını).	Bəli Qismən Yox Q/r	

Müəllim dərs zamanı inkişafetdirici qiymətləndirmənin hansı formasını,yaxud vasitələrini tətbiq edir?	1. Diaqnostik test	9. Daxili və xarici dairələr	17. Yekunlaşdırıcı / çıxış baratları
	2. Şagirdlərlə fərdi müsahibə	10. Fikirləş-Qoşalaş-Paylaş	18. Monitorinq dəftəri
	3. Tapşırıqlar	11. Suallar vermək	19. Posterlər
	4. Layihələr	12. ,,Bəli/Yox“ baratları	20. Kvizilər
	5. Qısa qeydlər	13. Əl işarələri	Başqa (göstərin)
	6. Şagird portgolyosu	14. qrafik sxemlər	
	7. Sinif diskusiyası	15. Bilirəm-Bilmək istəyirəm-Öyrəndim	
	3. Prezentasiyanın qiymətləndirilməsi	16. 3-2-1	
Komponent VI: G-PriEd-in yardımçı əlavə tədris resurslarının tətbiqi			

Müəllim dərs zamanı G-PriEd-in yardımçı əlavə tədris ləvazimatlarından istifadə edir(riyazi tapşırıqlar baratları,manipulyativlər,posterlər).	Bəli Qismən Yox Q/r	
Müəllim G-PriEd-in dərsliklərindən istifadə edir.	Bəli Yox	

Əgər müşahidə zamanı müəllim yuxarıdakı materiallardan heç birini etmədisə,əks-əlaqə zamanı aşağıdakı sualları verin:		
G-PriEd-in yardımçı tədris vasitələrindən istifadə edirsinizmi,yoxsa yox? (Xahiş edirik müvafiq xananı rəngəyəsiniz).	Bəli Yox	("Bəli " cavabı zamanı növbəti suallara keçin)
Hansı yardımçı tədris vasitələrini tətbiq edirsiniz? (Xahiş edirik müvafiq xananı rəngəyəsiniz).		Manipulyativlər
		Riyazi tapşırıqlar baratları
		Posterlər

Müəllimlər üçün əks-əlaqənin paylaşması
Əvvəlki müşahidələr zamanı məsləhət görülmüş tövsiyələr (onların olduğu halda):
Dərsin iki güclü tərəfi :
Dərsin yaxşılaşdırılmağa ehtiyacı olan iki tərəfi:
Məsləhət görülmüş tövsiyyələr:
Əlavə göstərişlər:

Əlavə 9. Dərsi müşahidə etmənin ümumi forması

Müəllim ---------- Dərsi müşahidə edən ----------
Sinif /fənn ---------- Dərsin # ----------
Müşahidəninmüddəti:Başlayır ---------- Qurtarır ---------- Cəmi ------ dəq.
Müşahidənin mövzusu ----------
Şagirdlərin sinifdəki sayı ----------

I. Məqsədlər və gözlənilən nəticələr

1.1. Dərsin məqsədi nədir?

1.2. Gözlənilən nəticə nədir?

1.3. Dərsin mövzusu nədir?

1.4. Müəllim dərsin məqsədini şagirdlərə tanış etdimi? ☐ Bəli ☐ Yox ☐ Qismən

Necə (sitat gətirmə)?

1.5. Şagirdlərin ilkin baza bilikləri vardırmı? ☐ Bəli ☐ Yox ☐ Qismən

II. Müəllimin strategiyaları və metodları

2.1. Müəllim tədrisin hansı metodunu tətbiq edir?

2.2. Müəllim yeni dərsi necə izah edir? Nə edir?

Müəllim yeni dərsi keçmiş mövzularla əlaqələndirdimi? ☐ Bəli ☐ Yox ☐ Qismən
Necə?

2.3. Müəllim hansı yardımçı materialdan /əyani vasitələrdən istifadə edir? Hansı məqsədlə?

2.4. Müəllim hansı aktivlikləri həyata keçirir?
Aktivlik 1. ----------
Aktivlik 2. ----------
Aktivlik 3. ----------

2.5. Hər bir aktivliyin məqsədi nədir?
Aktivlik 1. ----------
Aktivlik 2. ----------
Aktivlik 3. ----------

2.6. Hər bir aktivlik Blumis taqsonomiyasının hansı səviyə/səviyyələrinə uyğundur ?
Aktivlik 1. ----------
Aktivlik 2. ----------
Aktivlik 3. ----------

2.7. Müəllim informasiyaların ötürülməsinin qeyri-linqvistik (qrafiki) vasitəsindən istifadə edirmi?
[ ] Bəli [ ] Yox

Hansı grafiki vasitə/vasitələrdən istifadə etdi?

2.8. Dərsin əsas mövzusundan kənara çıxma halları vardırmı? Bəli [ ] Yox [ ]

Neçə dəfə?

Misal/misallar ----------

Müəllim necə reaksiya verir:

Sözlə reaksiya verməк----------

Qeyri-sözlə reaksiya verməк ----------

2.9. Müəllim tərəfindən verilən ev tapşırığının təsviri:

III. Dərsin gedişi

3.1. Müəllim sinif otağına saat neçədə daxil oldu?

Müəllim dərsi saat neçədə başlad?

Müəllim dərsi saat neçədə qurtardı?

3.2. Müəllimin yanında dərs üçün vacib olan resurslar vardırmı (marklər,xəritə, jurnal,ev tapşırıqlarının dəftəri və sair)? [ ] Bəli [ ] Yox [ ] Qismən

3.3. Müəllim dərsi necə izah edir/başlayır ? situasiyanın təsviri.

3.4. Bir aktivlikdən digər aktivliyə keçmək üçün müəllimə neçə saniyə/dəqiqə lazım oldu?

Uzun müddətli fasiləyə nə səbəb oldu (Mövcud olduğu halda)?

3.5. Müəllim dərsin əsas mərhələlərini ümumiləşdirdi,yoxsa yox? [ ] Bəli [ ] Yox [ ] Qismən.

Neçə dəfə ümumiləşdirdi?

3.6. Müəllim neçə saniyə/dəqiqə sərf etdi:

- Davamiyyəti yoxlamaq üçün? ---------- Qeyd: ----------
- Dəftərləri paylamağa/yığmağa? ---------- Qeyd: ----------
- Başqa ----------

3.7. Müəllim planlaşdırılmış aktivliklərdən hansı aktivlikləri həyata keçirdi ?

3.8. Dərsdə gözlənilməz şəraitin yeri var idimi,yoxsa yox? [ ] Bəli [ ] Yox

Vəziyyəti təsvir edin ----------

Müəllim necə reaksiya etdi? Vəziyyətin təsviri ----------

IV. Şagirdlərin cəlb edilməsi
4.1. Dərsin başlanması anı üçün şagirdlərin hamısı diqqətlə hazır idimi? Neçəsi?
4.2. Diqqətli olmayan şagirdlərə müəllim necə müraciət edir? Sitat gətirin:
4.3. Müəllim yeni mövzunu şagirdlərə necə təqdim edir? Vəziyyəti təsvir edin ----------
4.4. Yeni mövzunu izahı zamanı müəllim hansı tərəfə baxır?
4.5. Müəllimin sualına şagirdlər necə cavab verirlər? [ ] Oz arzuları ilə [ ] Müəllimin seçiminə görə [ ] Əl qaldırmaqla [ ] Çağrılmaqla
4.6. Tədris prosesinə demək olar ki,qoşulmayan şagirdlər vardırmı,yoxsa yox? [ ] Bəli [ ] Yox Neçəsi?
4.7. Müəllim necə müraciət edir: Həddən artıq aktiv olan şagirdlərə? Həddən artıq pasiv olan şagitdlərə?
4.8. Cavabı fikirləşmək üçün şagirdlərin vaxtı vardırmı,yoxsa yox? [ ] Bəli [ ] Yox
4.9. Şagirdlər qeydlər edirlərmi,yoxsa yox? Bəli [ ] Yox [ ] Şagirdlərin qeydləri necə görünür?
V. Sinfin idarəsi
5.1. Şagirdlər sinifdə davranış qaydalarına onları xarırlatmadan əməl edirlərmi,yoxsa yox? Bəli [ ] Yox [ ]
5.2. Hansı qayda pozuntularının yeri var idi? Qayda pozuntularına müəllim necə reaksiya verir? Müəllimin davranışının/şərhinin təsviri
5.3. Qayda pozuntusunun neçə cəhdi var idi? Qaydalar neçə dəfə pozuldu?
5.4. Sinif otağında qiyda yaradılması məqsədi ilə təxminən neçə dəqiqə sərf edildi?
5.5. Qayda pozuntuları zamanı müəllim hansı cəza tədbirlərindən istifadə edir?
5.6. Şagirdlər müəllimin göstərişlərinə necə reaksiya verirlər? Vəziyyətin təsviri
VI. Təhlükəsiz və həvəsləndirici mühit
6.1. Şagirdlərə necə müraciət edir?Müəllim şagirdləri və onların düşüncələrini necə xatırlayır? Nümunələr ----------
6.2. Müəllim nümunəvi cavabı necə şərh edir? İşlərinə? Nümunələr ----------

6.3. Müəllim nümunəvi səhv cavabı necə şərh edir? İşləri? Nümunələr ----------
6.4. Nisbətən çəkinən şagirdləri aktivləşdirməyə çalışırmı? Necə? Vəziyyətin təsviri
VII. Qiymətləndirmə
7.1. Müəllim şagirdlərin nə öyrəndiklərini anlamağa çalışırmı? Bəli ☐ Yox ☐ Qiymətləndirmənin hansı metodlarından istifadə edir?
7.2. Əgər şagirdlər gözlənilən nəticələrə nail ola bilmirlərsə,belə olan halda müəlllim nə etməyə çalışır?
Göstərişlər:
Müşahidənin yekunlaşdırılması: 1. Qısaca olaraq dərsin və müəllimin tədris praktikasının müvəffəqiyyətli tərəflərini təsvir edin. 2. Qısaca olaraq dərsin və müəllimin tədris praktikasının yaxşılaşdırılmağa ehtiyacı olan tərəflərini və tövsiyyələrinizi təsvir edin .

Mənbə:Çaçxiani, K. & Tabatadze, Ş. (2010).Tədris prosesinə rəhbərli. (Birinci nəşr).Tbilisi: Vətəndaş İnteqrasiya Mərkəzi

Əlavə 10. Dərsi müşahidə etmənin ümumi forması- əlavə suallı

#	Müşahidənin fokusu	Suallar	Müşahidənin qeydləri
1.	Dərsin planlaşdırılması	• Müəllim dərsi planlaşdırıbdır,yoxsa yox? • Dərsin məqsədi,gözlənilən nəticələr,tədrisin və qiymətləndirmənin strategiyaları işlənibdirmi hazırlanıbdırmı? • Dərs üçün vacib olan tədris resursları əvvəlcədən hazırlanıbdırmı?	
2.	Sinif otağındakı fiziki mühit	• Sinif mühiti necə təşkil edilibdir? • Sinif otağı səliqə-səhmanlıdırmı? • Partalar necə düzülübdür? • Hansı əyani vasitələrdən istifadə edilibdir? • Müəllim hansı tədris resurslarından istifadə edir? • Sinif otağının hansı elementləri sinif otağında aktiv təlim-tədris prosesi getdiyini göstərir? • Sinfin mühiti və resurslar dərsin məqsədinə müvüfiqdirmi,yoxsa yox?	
3.	Sinif otağındakı ictimai və psixoloji mühit	• Müəllim şagirdlərə hörmərləmi müraciət edir? • Müəllimin şagirdlər barəsində nə kimi gözləntiləri vardır? • Şagirdlər öz mülahizələrini axıra qədər tam ifadə edirlərmi?	
4.	Şagirdlərin cəlb edilməsi	• Dərsin mövzusu şagirdləri maraqlandırırmı? • Dərs prosesində şagirdlərin hamısı iştirak edirmi? • Müəllim şagirdlərə qarşı müvafiq fərdi diqqət göstərməyi bacarırmı? • Şagirdlərin dərs prosesinə qoşulmaq qayğısına qalmaq məqsədi ilə müəllim müxtəlif formalı strtegiyalardan istifadə edirmi?	
5.	Sinfin idarə edilməsi	• Sinif otağında təhsil üçün əlveerişli şərait vardırmı? • Sinifdə razılaşdırılmış davranış qaydalarının olduğu görünürmü? • Şagirdlər qaydaları gözləməyi bacarırlarmı? • Müəllim şagirdlərin arzuolunmaz davranışlarını görməzdən gəllirməyi,yaxud vaxtında qarşısını alırmağı bacarırmı?	
6.	Tədris və qiymətləndirmə	• Müəllim nəyi və niyə tədris etdiyini bilirmi? • Müəllim dərsin məqsədlərinə müvafiq olan aktivliklər tətbiq edirmi?	

		• Müəllim şagirdlərin hazırlığını və ehtiyaclarını nəzərə ala bilirmi? • Müəllim şagirdlər tərəfindən tədris mövzusunun mənimsənilməsini qiymətləndirirmi? • Müəllim şagirdlərdə yüksək qavrayış qabiliyyətlərinin inkişafına yardım edirmi ?	

Müşahidənin yekunlaşdırılması:

1. Qısaca olaraq dərsin və müəllimin tədris praktikasının müvəffəqiyyətli tərəflərini təsvir edin.

2. Qısaca olaraq dərsin və müəllimin tədris praktikasının yaxşılaşdırılmağa ehtiyacı olan tərəflərini və tövsiyyələrinizi təsvir edin .

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

Bedford County Public Schools. (2006). Teacher Performance Evaluation Rubric. Retrieved from http://bedford.sharpschool.net/UserFiles/Servers/Server_1057178/File/Departments/Human_Resources/Handbooks/teacher_eval_handbook.pdf

Colorado Department of Education. (2013). User's Guide Colorado State Model Educator Evaluation System. Retrieved from http://www.cde.state.co.us/educatoreffectiveness/usersguide

ჩაჩხიანი, ქ.&ტაბატაძე, შ. (2010). სასწავლოპროცესისხელმძღვანელობა. (პირველიგამოცემა). თბილისი: სამოქალაქოინტეგრაციისცენტრი

სკოლისბაზაზემასწავლებელთაპროფესიულიგანვითარება. (2014). თბილისი: მასწავლებელთაპროფესიულიგანვითარებისეროვნულიცენტრი

Darling-Hammond, L. (2012). Creating a Comprehensive System for Evaluating and Supporting Effective Teaching. Stanford Center for Opportunity Policy in Education. Retrieved from https://edpolicy.stanford.edu/sites/default/files/publications/creating-comprehensive-system-evaluating-and-supporting-effective-teaching.pdf

Lambert, R., Rowland, Taylor, C., & Wheeler C. (2010). Resource Manual for Administrators and Principals Supervising and Evaluating Teachers of Young Children. Center for Educational Measurement and Evaluation. The University of North Carolina at Charlotte. Retrieved from http://ncchildcare.nc.gov/pdf_forms/NCPre-K_EvalResource_Manual.pdf

Marshall, K. (2014). Teacher Evaluation Rubrics. Retrieved fromhttp://usny.nysed.gov/rttt/teachers-leaders/practicerubrics/Docs/marshall-teacher-rubric-jan-2014.pdf

Marshall, K. (2009). Rethinking Teacher Evaluation and Supervision. (1st ed.). San Francisco, Ca: Jossey-Bass Publishing

Wisconsin Department of Public Instruction. (2013).Teacher Evaluation Process Manual. Retrieved from http://www.stfrancisschools.org/Thomsen/EETeacherEvaluationProcessManual-Version2.pdf